ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

— Nasıl pazuyu görüyor musun?

Sayı: 9 . 50 Krş.

...TÜRK ERLERİ MAKİNELİYİ ATEŞLEDİLER...

Kahraman Teğmen

9

KORKAKLAR HEMEN KAÇIVERDİLER.

ÇOK GEÇMEDEN DAHA KALABALIK GELİRLER.

BU TOPLA ATEŞ AÇARSAK, ÇOK DAYANAMAZLAR.

DİĞER TARAFTA KIZILLAR NE YAPACAKLARINI ŞAŞIRMIŞLARDI.

BULUNDUĞUMUZ YERİ KEŞFETTİLER!

DEVAMI VAR

ANDERSEN'DEN MASALLAR

Melek

NE ZAMAN küçük bir çocuk ölse, bembeyaz kanatları ile bir melek iner, küçüğü kollarına alır, onun yaşadığı zaman sevmiş olduğu yerlerde gezdirir. Sonra Tanrıya sunmak üzere kucak dolusu çiçek toplar. Bu çiçekler göktarla çiçeği getirdi Bunlardan birinin kökü hâlâ üzerindeydi. Çocuk bunu dikkatle saksıya dikti. Yatağının yanındaki pencerenin kovuğuna koydu. Çiçek cömert bir el tarafından dikilmişti. Kısa zamanda kendisini topladı, büyüdü, tomurcuklar verdi. Artık her sene çiçek açıyordu. Çocuğun bütün serveti bu çiçek olmuştu. Hergün suluyor, günde yarım saat uğrayan güneşten istifade etmesi için elinden geleni yapıyordu. Çiçeğe o kadar bağlanmıştı ki rüyalarına bile giriyordu. Onun için çiçek açıyor, onun için kokusunu etrafa saçıyordu. Çiçek onu mesut ediyordu. Herşeyi ile bu çiçeğe bağlanmıştı. Tanrının onu çağırdığı ölüm anında bile çiçeğini unutmadı... Tanrının yanına geleli bir sene oluyor. Bu müddet zarfında çiçek pencerede terkedilmiş ve bakımsız bir halde kaldı. Nihayet bir gün bir kiracı tarafından çöplerle birlikte atıldı. Ve işte bu zavallı çiçeği buketimize ilâve ettik. Çünkü bu çiçek dünyanın en güzel çiçeğinden daha çok neşe ve ümit yarattı.»

yüzünde toprakta olduklarından daha parlak, daha iri açarlar. Ve Tanrı bu çiçekleri kalbine bastırır, en hoşuna giden çiçeği öper, öpülen çiçek ses kazanır, böylece saadeti terennüm eden koroya iştirak etmek hakkını alır.»

Bu sözler, ölen bir çocuğu gökyüzüne alan Tanrının meleklerinden biri tarafından söylenmiş, çocuk da onu sanki rüyada imiş gibi dinlemişti. Melek, onu hayatta iken arkadaşları ile oynadığı yerlere, sonra çiçeklerle bezenmiş bir yere götürmüştü. Şehirde derin bir sessizlik hüküm sürüyordu. Hâlâ dolaşıyorlardı. Melek, saman, kül ve orasını terketmiş insanların bıraktığı süprüntülerin bulunduğu bir sokakda durdu. Ortalık, görünüşü hiç de hoş olmayan tabak, çanak, eski bez parçaları, ve kâğıtlarla doluydu. Bütün bu karışıklığın içerisinde melek, parçalanmış bir çiçek saksısını ve saksısının içerisinden dağılan toprakları işaret etti. «Bu saksıyı alacağız,» dedi. «Sana neden aldığımızı yolda anlatacağım.»

Gökyüzüne doğru uçarlarken, melek hikâyeyi anlattı:

«Orada, o dar sokaktaki bodrumlardan birinde hasta bir çocuk yaşardı. Doğuştan sakattı. En iyi olduğu günlerde bile odanın içerisinde koltuk deyneklerile iki adım olsun atmak kısmet olmamıştı. Sıcak bir yaz günü, bodrumun penceresinden içeriye giren bir iki ışık huzmesi, odayı yarım saat aydınlatırdı. Bu zamanda çocuk, ışıkta ısınmağa çalışır, parmaklarını yüzüne tuttuğu zaman elinin üzerinde meydana gelen şekillerle eğlenirdi. Kendisini dışarıya çıkmış, farzederdi. Ömründe ormana gitmemişti ama bir arkadaşının getirdiği kayın ağacı dalını başına koyar, kendisini ormanda yeşillikler arasında düşünürdü. Güneş pırıl pırıl parlar, kuşlar öterlerdi. Bir bahar günü komşunun oğlu ona bir iki

Meleğin Cennete taşımakta olduğu çocuk, «İyi ama siz bütün bunları nasıl bilebiliyorsunuz?» diye sordu.

Melek, «Biliyorum,» diye cevap verdi. «Çünkü ben o koltuk deynekleri ile gezen çocuğum. Kendi çiçeğimi benden iyi kim tanıyabilirdi?»

O zaman çocuk gözlerini açtı, meleğin saadetle parlayan yüzüne baktı. Aynı anda kendilerini saadetin ve neşenin hüküm sürdüğü cennet evinde buldular. Tanrı küçüğü göğsüne bastırdı. Kendisini oraya getiren melekle elele uçabilsin diye bir çift kanat hediye etti. Sonra çiçekleri göğsüne bastırdı. Sadece solmuş tarla çiçeğini öptü. Böylece çiçek ses kazandı. Tanrının tahtının sıra sıra halkalar halinde çevrelenmiş olan Meleklerle beraber saadetin şarkısını söylemeğe başladı. Hepsi, küçük, büyük, iyi kalpli çocuk, sokağa atılmış olan solgun yabancı çiçeği, hepsi, Tanrı'nın büyüklüğünü öven koroya katıldılar.

ANDERSEN KİMDİR?

Andersen 1805-1857 yılları arasında yaşamış, şair ve hikâyecidir. Finlândiya adalarından birinde doğmuş, iş bulmak için Danimarka'ya yerleşmiştir. İlk önce şiirler yazmış, daha sonra neşrettiği çocuk masalları ve hikâyeleri büyük bir alâka görmüştür.

Karındaşım

OĞUZ HAN

BÜYÜK TÜRK ROMANI

-9-

Yazan: Aptullah Ziya KOZANOĞLU

HITAY çaşıtı sözünün burasında birden boğazına bir ceviz takılmışcasına hırıldar, öksürmek ister, homurdanmak ister; fakat ardından uzanan bir el içmek üzere olduğu kımız çanağını elinden alır, alay edermiş gibi civelek bir ses:

— Ordeklerin kavga ettiği gölde horozlar hakan oluc. Hele senin hakan babamın katında yalan yanlış öttüğün yeter. Destur ver de biz konuşup koklaşalım, der. Ve Oğuz Tekin Hıtaylı çaşıtı ensesinden tuttuğu gibi şölen sofrasından kaldırıp atar, hakan babasının elini öpüp yanına oturur. Kimseler kıpırdayamaz.

Kara Han kaşlarını çatıp sorar:

— Hakanların katına destursuz girmek de yeni mi çıktı oğul?

Oğuz Tekin, yüzü gülerek babasına bakar:

— Türk Hakanının katına Türk Tekini olarak değil, babamın obasına aksüt emmiş, ak alınlı oğlu olarak elini öpmeğe geldim.

Bu açık ve temiz sözler kurultay üyeleri ile ordu başbuğlarının alkışını çeker. Kara Han Oğuz'un geldiği yöne bakar, kimseleri göremez, otağdaki cellâtların Oğuz'u boğazlamamış olmalarında kuşkulanır.

— Hoş geldin, der.

Oğuz Tekin:

— Hoş geldim ama bilirim ki burası hoş değildir, şölen sofrasından attığım bu Hıtaylı yılanın sizi zehirlediğini duydum.

— O, bir yılan değil, kardeşimiz, (Mung-Tiyen) başbuğun bizim katımıza yüz sürmeğe gelen bir ulağıdır.

— Hayır, ne bu karga kılıklı ulak ne de Türk ulusunu ve sizi Ortus elinden sürüp atan Manda-Yutan başbuğ sizin ve Türk ulusunun dostu değildirler ve olamazlar da...

— Türk ulusu ile Hıtay ulusu artık aralarındaki kavgaları unuttular. Dost olarak yaşayacaklar.

— Bu yeni dostluk bize hiç bir şey kazandırmadı. Ordumuz eğitimsiz, bakımsız, atlarımız binicisiz, eğersiz otlayıp duruyor. Manda-Yutan'ın da istediği budur. Bizi dostluk perdesi arkasında uyutmak ve yutmak ister.

— Manda-Yutan diye kardeşim ve yoldaşım Mung-Tiyen'e mi ad taktın?

— Dostunuz ve karındaşınız, yüzbin Türk atlısının katili, Ortus'u elinizden alan keçi sakallı, çakal kuyruklu size (Teoman) bana (Mete) diye ad takarken ben de onun yeyip içmekten şişen karnına bakıp adını (Manda-Yutan) koymuşum ne çıkar?

Bu erkekçe sözler kurultayı ve orduyu kahkahalarla güldürür. Kara Han, Oğuz biraz daha konuşursa ordunun yüreğini çeleceğini anlar.

— Senin Hıtay'da ne işin vardı? Manda-Yutan diye ad taktığın dostumun elini niçin öptün ve kendisinden ne diledin? Hıtay'dan buraya kaç hatun kaçırdın?

— Hıtay duvarlarını hangi ordu ile aşacaksın? Nene güvenirsin?
— Türk ordusuna güvenirim. O ordu ki yıkamıyacağı duvar yoktur.

Bu sözler kurultayı şaşkına çevirir, fakat bileği kadar kafası da zorlu olan Oğuz Tekin, sorgulara karşılık vereceğine ayakta titremekte olan Hıtaylı çaşıta şu sorguları sıralar:

— Bu kurbağa yalanlarını sen mi yumurtladın sansar surat?

Hıtaylı çaşıt postun eiden gittiğini görünce:

— Ben yalan söylemedim! diye inler.

Oğuz Tekin sorar:

— Manda-Yutan başbuğun konağına beni kim soktu?

Hıtaylı, Oğuz Tekin'in sol elinin beli yakınlarında titrediğini görür. Başbuğlarının, Hıtay'dan ayrılırken (Gözünü aç! Bu deli oğlan solaktır, sol eli kamasına giderse gırtlağını deşilmiş bil!) diye öğüt verdiği aklına gelir. Ölüm ıslıkları esen kısık sesi ile:

— Hoş buraya girdiğiniz gibi birden bittiniz, der.

— Manda-Yutan başbuğun elini öptüm mü?

— Hayır öpmediniz. Burada Kara Hanın ardına kaçarak Hıtay'lı: «Ama, der, konağını basıp ciğerini sökeceğinizi söylediniz.

Oğuz Tekin babası Kara Han'a döner:

— Evet, der. Konağını basıp ciğerini sökeceğim, benim ay(ağının tozuna yüz sürmekle yetindiğim ünlü, sayın, büyüklerin büyüğü kardeşim) diye bir sürü yalanlar kusan zehirli dilini kesip aç kalmış Gobi çölü çakallarına yedireceğim.

Kara Han gürler:

— Kurulmuş ve ulusuma barış yollarını açan kardeşliği niçin bozmak istersin? Ve sen Hıtay dıvarlarını hangi ordu ile aşarsın? Nene güvenirsin?

Oğuz'un karşılığı, kurultayı ve Türk beylerini coşturur.

— Türk ordusuna güvenirim. O ordu ki yıkamıyacağı dıvar yoktur Destur veerirseniz kendi yetiştirdiğim erlerimizle Hıtaya akın eder Manda-Yutan yalancı dostunuzu kaldırırım... O dostunuz ki, beni size kötülemiş, beni babasının yerinde gözü olan nankör bir evlât gibi göstermiş, böylelikle sizden sonra Türk ordusunun başına benim gibi zorlu bir Hakan yerine, şimdi yanınızda pısıran şu kaypak üvey kardeşimin geçmesini istemiştir. Bu Türkistan ormanında kurtlarla ayılar birlikte yaşıyamazlar, bırakın sizden aldığı ülkeler ve kardeş kanları ile bulaşık dudaklarını yalayan ayı dostunuzun postunu yüzeyim.

— Hıtaylılarla kurulu dostluğumuzun bozulmasını sen tek başına nasıl ileri sürersin?

— Bunu ben değil, bizi dinleyen, kurultay ileri sürecek.

Bu yiğitçe sözlere karşı kurultay büyükleri Oğuz Han'dan yana çıkarlar. Oğuz Han:

— Sizin büyük oğlunuz ve Tekininizim. Türk ulusu tek kuşku içinde kalmasın diye Tekinlik ödevimden çekiliyor, ünlü yeri ortaya koyuyorum. Kim bu yeri kendine yakıştırıyorsa buyursun teke tek ve 40 yeğitlerimizin başında sizin ve kurultayın önünde boy ölçüşelim. Türk ulusunun başına geçecek olanın adını Türk yagısı sevgisi değil, bileği ve kafası Manda-Yutan veya anaların zorlu olanı gözleri ile gören kurultay koysun.

Bu açık meydan okuyuş, erkekliğe, güzelliğe, güçlü başbuğa bayılan Türk beylerinin yüreklerini yakmış. Kara Han önünde iki kardeş boy ölçüşmüşler.

Kaypak, genç karısının baskısı altında bulunan Kara Han oğlan görmek isteyen kötü düşünceli beyler, Oğuz'u apansız bastırmak için: (Hele bi yol 40 ve Hakanlık yerinde pısırık bir yeğit ile cirit oynasınlar görelim, başaranı seçelim,) demişler.

Çinli Hatunun oğlu el kaldırmış, şölende sıra tutan kırk yiğitihakanlık haralarında yetiştirilmiş kırk al at üzerinde meydanda şahlanıvermişler.

Bu gösteri, Oğuz'un yağılarını sevindirmiş, yoldaşlarını sindirmiş.. Babası Kara Han:

— Ordumdan kırk yiğit ve kırk yavuz at seç, karşı çık! diye buyurunca.

Oğuz Tekin:

— O da ne demek? demiş. Benim öz yetiştirdiğim yiğitlerle Arkun atlarıma noldu ki?

Kara Han ısırık bir yüzle:

— Senin kırk yeğitinin gelmesi için bu kurultay beyleri bekler mi?

Diye sorunca. Oğuz Tekin:

— Destur verirseniz daha bunlar takım düzmeden yetişirler. demiş. Hakan alay ediliyor sanarak:

(Devamı gelecek sayıda)

TARİH YAPRAKLARI

MEŞRUTİYETİN İLÂNI

1908 yılı Temmuzunun 23 ünde Türk milleti başındaki padişahın keyfi idaresine bir son vererek Meşrutiyeti ilân etti. İkinci Hamid tahttan indirildi ve meşrutiyetin ilk hükümdarı olarak Mehmet V. geçt. Bu suretle milleti padişah değil, milletvekilleri idare etmeğe başladı. Bu, aradaki 13 günlük takvim farkiyle 10 Temmuza rastlamıştı. Türkiye'de ilk millî bayram bu suretıe yapılmıştı.

ERZURUM KONGRESİ

Gazi Mustafa Kemal'in Anadolu'ya geçmesinden sonra 23 Temmuzda yapılan Erzurum Kongresi, illerden gelen mümessillerin iştirakiyle millî birliğin ortaya konulmasını temin etmiş ve Cumhuriyet idaresinin temeli bu şekilde atılmıştı.

LOZAN SULHU

24 Temmuz 1923 te Lozan sulh muahedesi imzalanarak korkunç Sevr muahedesi ortadan kaldırıldı. Türkiye genç ve sapasağlam bir millet olarak kendi haklarını ve toprak bütünlüğünü bütün dünyaya tasdik ettirmiş oldu.

ALEMDAR MUSTAFA PAŞA

Şımarık ve dikbaşlı bir sürü haline gelen, devlet işlerine karışan Yeniçerilerin kaldırılması ve Nizamı Cedit adlı yeni askerliğin ortaya çıkarılması 25 Mayısta Kabakçı İsyanı'na sebep olmuştu. Birtakım menfaat düşkünü devlet büyüklerinin iştirakiyle, sanatkâr ruhlu, ince zevkli ve medenî bir insan olan Selim III. tahttan indirilerek yerine Mustafa IV. geçirildi. III. Selim'i tekrar tahta geçirmek için Tuna Seraskeri olan Alemdar Mustafa Paşa İstanbul'a geldi. Mürteciler onun işine mani olmak için III. Selim'i öldürdüler. Alemdar, IV. Mustafa'yı tahttan indirtti ve Mahmut II padişah oldu. IV. Mustafa zamanında ihya edilen Yeniçeriler 14 Kasım gecesi Babıâli'de bulunan Alemdar Mustafa Paşa'yı sardılar. Alemdar, barut mahzenini ateşliyerek asilerden birçoğu ile birlikte öldü.

ÖĞRETMENİNİZ DİYOR Kİ

Yabancı dil yalnız yabancı okulda öğrenilmez

YAZAN: SADIK ÖVET

SEVGİLİ çocuklar,

Bu ay içinde yabancı dil ve yabancı okul konusu üzerinde o kadar konuşmalar dinledim ki, şu iki hafta ben de düşüncelerimi yazmayı uygun buldum. Geçen hafta lisan bilmenin faydalarını anlatmış, yabancı okuldaki bazı arkadaşlarınızın düşüncelerini yazmıştım. Hem artık giriş imtihanları bittiği için, daha doğrusu giren girmeyen belli olduğundan, şimdi etraflı konuşabiliriz. Yalnız o gibi yerlerde okuyan ve evvelce benimle konuşan arkadaşlarınız memnun görünüyorlardı. Fakat bu defa öyle değil. Şimdi karşımda, birçoklarının heves ettiği bir yabancı okulun öğrencisi olmuş bir arkadaşınız var. Anlattıkları insanı şaşırtıyor, inanmak istemiyorsunuz. Bakın dinleyin:

— Ben, ilkokulu bitirdikten sonra yüzlerce arkadaşım arasından iyi bir derece ile seçilerek, herkesin can attığı böyle bir okula kabul edildim. Fakat nedense bazı olaylar ve şahıslar beni bu okula ısındırmadı. Bir kere ilkokulda iken hafta başı ve sonu bayrak töreni yapardık. Bu tören burada yoktu. Evvelâ bunu yadırgadım. Arkadaşlarla teneffüs zamanı oynarken veya dinlenirken kabahat yapan bir iki kişi yüzünden hepimiz ceza alıyor, izinsiz bırakılıyor, sınıfça o pazarı okulda geçiriyorduk. Suçlularla beraber hepimize ceza veren bu sistemi kafam almıyordu. Bizi kontrolla görevli sinsi bir adam, öğrencileri sevmiyor, daima kabahatimizi arıyordu. Onun ismini duydukça içimiz nefretle doluyordu. Çocuk sevmeyen bu adamın nasıl öğretmen olduğuna hâlâ şaşıyorum. Biz onu sevmiyorduk. Hattâ zaman oldu ki ona selâm vermemek için yolumu değiştirdim. Bazı dersleri beraber okuduğumuz kendi memleket çocuklarından birisi bir derste öğretmenin üzerine yürüdü. Ona çok hafif ceza verilince bu adaletsizliğe hayret etmiştim. Eğer bunu biz yapsa idik, başımıza neler gelmezdi.

Bir ders yılı sonunda yabancı dilden not aldığım halde programda olmayan bir dersten, bizim kısım şefi tarafından, tekrar imtihan edilerek evvelâ bütünlemeye bırakıldım. Bütünlemede ise yeni gelen bir başkası tarafından imtihan edilerek sınıfta kaldım. Bu yeni gelen adam bize birkaç ay öğretmenlik yaptı ise de, okulda geçen uygunsuz bir olaya ismi karıştığından ortalıkta görmedik. O zaman beni kimin imtihan ettiğini acı acı düşündüm. Bütünlemeye kalınca bizi imtihana hazırlamak için gelen öğretmenden pazarlık ile ders alıyorduk. Memleketimize gezmek, Burada para biriktirmek maksadile gelip karşımıza öğretmen olarak çıkan, aslında olmadığı halde kendisine profesör süsü verenlere

Bu yabancı okulda bayrak töreni yapılmıyordu.

artık inancım kalmamıştı. Bunlara rağmen ben lisanı kavramış ve yolu tutmuştum, tutmuştum ama beraber okula girdiğim arkadaşlarımdan kimisi dersten, kimisi disiplinden, kimisi bilmem kaçıncı maddeden deyip birtakım bahanelerle her yıl çıkarılıyor ve bizler her sınıf geçişte çetin bir savaşa girmiş erler gibi seriliyorduk. Acaba bana ne zaman sıra gelecek diye günlerim geçmeğe başladı. Zaten öğretmenlerde bizim gibi birkaç yıl için geliyor, gidiyor, başkaları karşımıza çıkıyordu. Hele ilk geldikleri zaman tecrübesizliklerinden çok zarar görüyorduk. Bir devşirme işi dönüp duruyordu.

Nihayet... Bir ders yılının dört saatten fazla süren ve çok ağır sorularla dolu bir bütünleme imtihanı sonunda, sınıfta zayıf durumda olanlar varken, bana sınıfta kaldın, dediler. İmtihandan çıkınca sallanıyor, gözlerimiz kararıyordu. Notları kendisine selâm vermediğim adam atmıştı.

Bana emek ve ümit bağlayan ve okumam için binlerce lira masraf yapan anne ve babamın artık tahammülleri kalmamıştı. İtiraz ettiler, müdüre çıkıp konuştular. Birkaç gün sonra sınıf geçtiğim söylendi. Fakat okuldan ayrılmak zorunda bırakıldım. Hem sınıfta kalmış, hem sınıf geçmiştim. Bu ne biçim şeydi? Şimdi liseyi bitiren arkadaşlarımı görüp te, daha ortaokulu yeni bitirmek üzere bulunan kendime:

— Keşki oraya gitmese idim. Bir az lisan öğrendim, fakat bu kadar masrafla bunu ilerde de fazlasile elde edebilirdim, diyorum.

Çocuklar, bunları dinleyince gözlerim yaşardı, günlerce uyumadım. Konuşmalarını iki haftadır yazdığım bu arkadaşlarınızın söyledikleri arasında belki yanlış olanlar bulunur, fakat bir gerçek payı var tabii.

Lisan öğrenmek için binlerceniz içinden yabancı okullara girenlere başarılar dilerim. Arkadaşlıkları, insafları, metotları, âdetleri, kısaca gelenekleri bize uymayan o çevrelerde dikkatli olmalarını hatırlatırım. Eğer bilerek veya bilmeyerek bir yanlışlığa, haksızlığa uğrarlarsa Maarif Müdürlüğüne veya Maarif Vekâletine başvurmalarını tavsiye ederim.

Maddî durumları dolayısiyle yabancı okullara girmeyen, imtihan sonunda alınmayan arkadaşlarınıza gelince:

Ortaokullarımızda ders saati az olmakla beraber her yabancı dil okutuluyor. Ödevlerini yapmak, anlamadıklarını, bilmediklerini öğretmenine sormak, dikkat etmek suretiyle geç te olsa pekâlâ lisan öğrenilebilir. Ayrıca bizim okullarımız çok ve sağlam bilgi veren yerlerdir. Sorun bakın yabancı memleketlere giden öğrencilerimiz oralarda ne kadar beğeniliyor ve başarı gösteriyorlar? Hem buradaki yabancı okullar o kadar çok para alıyorlar ki, bu para ile dışarıya gitmek mümkün olsa daha çabuk, daha kolay ve daha iyi öğretenlerden okunabilir. Eğer ilerde, ilk ve orta kısımları bulunan bir lisemizde olduğu gibi bir kısım dersleri yabancı dil ile okunan okullarımız kurulur ve açılırsa, yabancı okul sevdası kendi kendine ortadan kalkar.

Sevgili çocuklar, bizde memuriyette yükselenler arasında, iş hayatında para kazananlar içinde yabancı okuldan diplomalı kaç kişi var? Lisan yalnız yabancı okulda öğrenilmez, sen yalnız öğrenmesini iste. Öğren de, nasıl öğrenirsen öğren. Yalnız gayret et.

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI: 9 CİLT: 1
23 TEMMUZ 1958

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:
CELAL DEMİRAY
Hazırlayan:
OĞUZ ÖZDEŞ
Yayınlayan:
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi No. 36
İstanbul
Telefon: 22 37 14
Basıldığı yer:
TÜRKİYE BASIMEVİ
İç mecmua: APA Ofset
Klişe: Türkiye Klişe Atölyesi
Sayısı: 50 kuruş. Yıllık abonesi (50 sayı) 25, altı aylığı 12,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır.

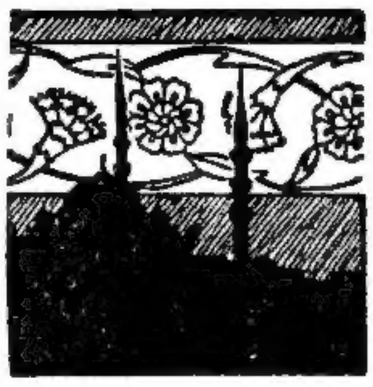

ÇOCUKLARIMIZA
AHLÂK ve DİN
ÖĞÜTLERİ-BİLGİLERİ

Ebû HANİFE

"TÜRKLERDEN ilk müslüman olan HAN, Satuk Karahandır» demiştim ve nasıl müslüman olduğunu size anlatmıştım. Bu ünlü hükümdardan çok evvel müslümanlık Türkler arasında yayılmıştı. Sadece yayılmakla kalmamış, bunların arasından, İslâm dininde çığır açan pek büyük bir insan da çıkmıştı. Hazret-i Peygamber'den sonra gelen büyük din adamları arasında en parlak sîma: Ebû HANİFE'dir.

Ebû HANİFE, 699 tarihinde, bundan tamam 1258 yıl evvel, Kûfe'de doğmuştur. Hz. Muhammed'in vefatı tarihi 632 olduğuna göre, Ebû Hanîfe 67 yıl sonra dünyaya gelmiştir. O zamanlar elde sadece Kur'an bulunuyordu. Fakat insanların biribirlerile olan münasebetlerini düzenliyecek ve bir medeniyete esas teşkil edecek usuller, nizamlar geniş bir şekilde ortaya konulamamıştı. Bu büyük işi Kur'an'a ve Peygamberimizin evvelce söylediklerine ve yaptıklarına dayanarak en iyi şekilde yapan o oldu. Ebû Hanife Hazretleri islâm dinini bir (İSLÂM MEDENİYETİ) ne götüren YOL'u açtı. O, islâmın en nurlu bir Yol Gösterici'si; MÜCTEHİDİ ve büyük İMAMI oldu. Onun gösterdiği yoldan giden müslümanlara da HANEFÎ denildi. Hanefilik, müslümanlıktaki MEZHEB'lerden biri ve en yayılmış olanıdır.

KIRK YILLIK ÖĞRETMEN

ATALAR SÖZÜ

Atasını bilmeyen Tanrısını bilmez

TANRISINI bilmiyen; bildirildiği halde tanımak istemeyen; yüreğinde Tanrı sevgisi ve saygısı taşımayan kimse ne bahtsız, ne acınacak durumdadır. Fakat çok şükür, Türk çocukları içinde böyle bahtsızlar yoktur. Her Türk çocuğu ta yüreğinin derinliklerinden Tanrısını bilir; ilk ve temel bilgisi de Tanrısını bilmektir.

Bu ata sözüne göre, Ataları tanımak, bilmek, sevmek, saymak o derece önemlidir ki bunu yapmıyanların Tanrıya karşı olan sevgileri, saygıları da zayıf olur. Doğrusu da budur. Büyüklere, Atalara saygı göstermesini bilmiyenler, saygıların en büyüğü olan Tanrı saygısını aslâ gösteremezler.

Şu âlem için de, bir insan için de gerekli iyi bağlar; ana sevgisi, baba saygısı, millet muhabbeti, vatan duygusu, bayrak bağlılığından geçerek Allaha varır. Fakat ilk ve yakın bağlılıkları kuramamış bir insan Tanrıya uzanacak muhabbeti ve saygıyı nereden bulabilir?

Ay Alioğlu

OTOMOBİL Nasıl Yapıldı?

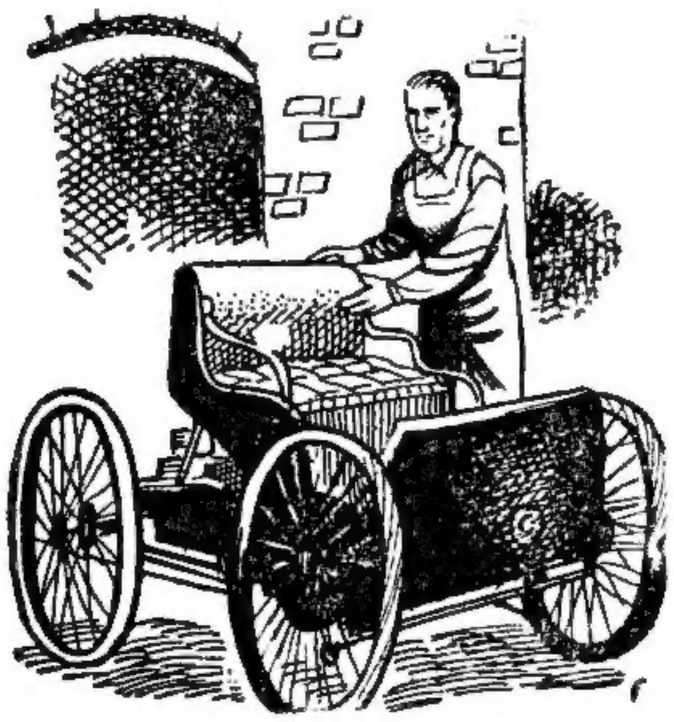

YAŞADIĞIMIZ yıllar sürat yıllarıdır. Gideceği yere ilk önce varan, yapılacak işi ilk önce yapan olur. Muvaffak olan adam en hızlı giden adamdır.

Gideceğimiz yere çabucak varmak için bugün kullandığımız vasıtalardan biri de otomobildir.

Otomobillerde ilkönce muharrik kuvvet olarak buhar kuvveti kullanılmıştır. 1771 senesinde Fransız süel mühendislerinden Cugnot, buharla işleyen üç ayaklı bir yük arabası imal etti. 1821 senesinde İngiliz mühendisi Griffith, 1824 te Hill, 1831 de Hancock, Londra ile civar şehirler arasında yolcu taşıyan buharla işler araba servisleri tesis ettiler.

1889 senesinde Serpollet isminde bir mühendis, buharla işleyen en mükemmel otomobilleri yapmağa muvaffak oldu.

Bundan sonra daha birçok yenilikler yapılarak otomobil bugünkü hale geldi.

T

Tatilde Eğlenmek Hakkınızdır

Yaz mevsimi, okul çağındaki çocukların dinlenme, eğlence mevsimidir. Büyükler için istirahat, dinlenme demek olan bahçe, çocuklar için, içinden çıkmak istemeyecekleri bir cennet demektir. Hele bahçeye birkaç oyuncak serpiştiriliverdi mi, dünyalar sizin olacaktır.

Tahtaravalli, trapez, salıncak, kayak... İşte sizlere neşeli saatler geçirtecek oyuncaklar...

Bir çocuk reçelden, çukulatadan mahrum bırakıldığı zaman nasıl suratını asarsa, oyuncaklardan mahrum bırakılan yavrular da, aynı şekilde yüz asarlar.

Bu sayfada sizlere bazı modeller veriyoruz.

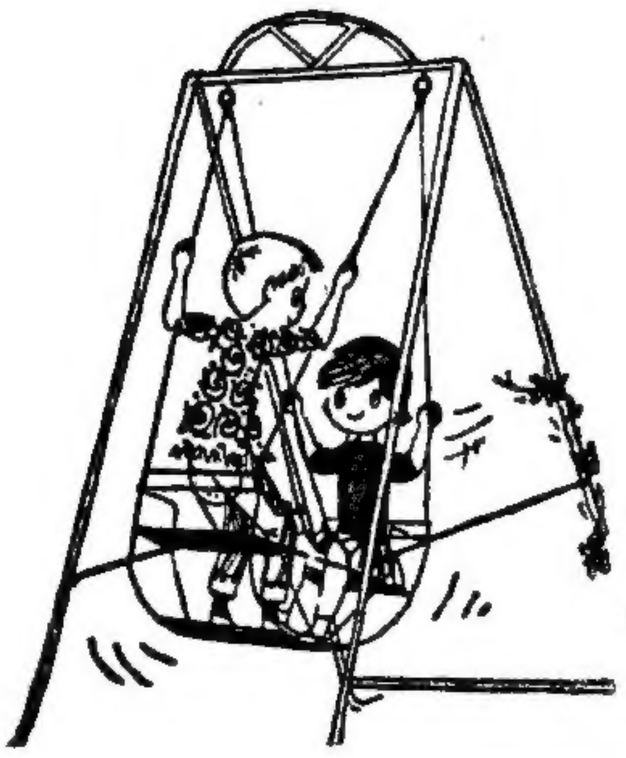

İki kişilik salıncak: Çok büyük olmadığı için her yere sığabilir. 1 yaşından 16 yaşındaki çocukların istifadesine sunulabilmek için, boyunu da 1.85 m. ilâ 2.70 m. arasında değiştirebilirsiniz. Bu çeşit salıncaklara bilhassa bayram yerlerinde her zaman rastlıyabilirsiniz.

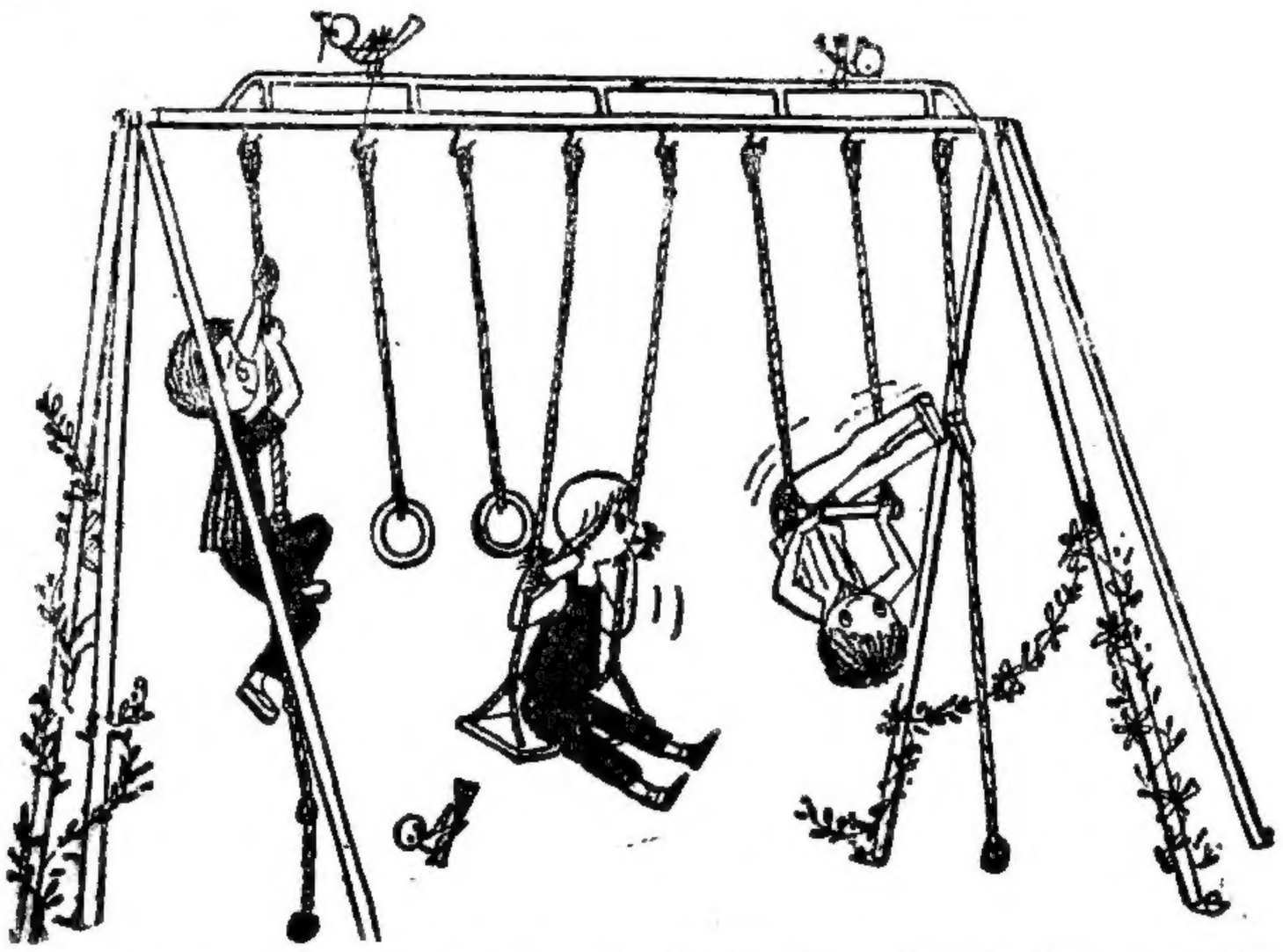

Eğlence yuvası: Burada bir düğümlü halat, halkalı halatlar, bir salıncak, bir trapez ve bir de ince halat bulunmaktadır. Gayet sağlamdır. Çelik çubuklardan yapılmıştır.

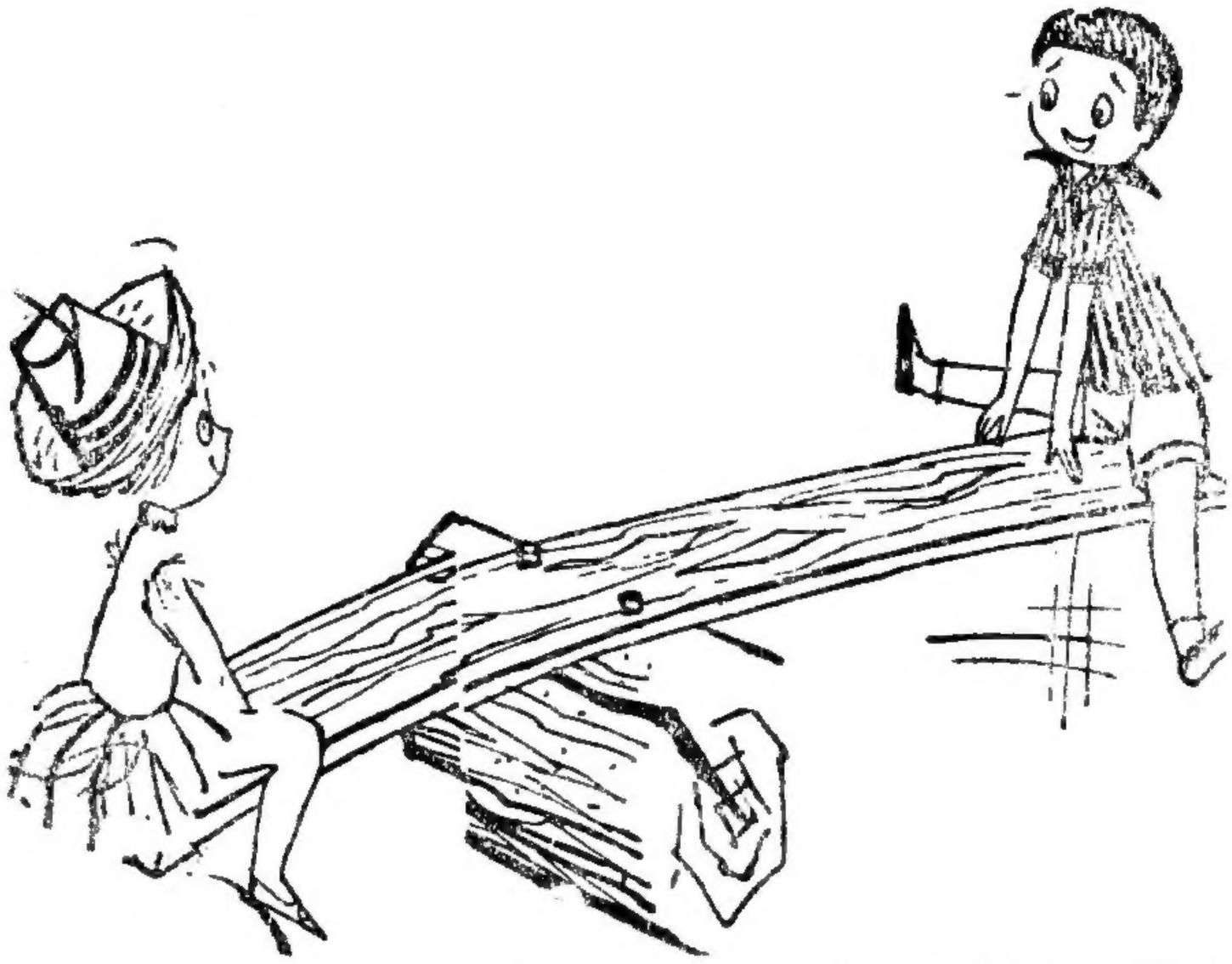

Kendi kendinize yapabileceğiniz bir tahtaravalli: Temelinde sağlam bir ağaç gövdesi bulunmaktadır. Ortasından diğer kısım raptedilmiştir.

TÜRK BÜYÜKLERİ

Edirne Müdafii Şükrü Paşa

Erzurumlu Şükrü Paşa 1857 de doğmuştur. Mühendishane bahriyesinden topçu birinciliği ile çıkmış, tahsilini Almanya'da ilerlettikten sonra dil ve topçuluk dersleri okutmuş, Darüşşafaka'da da matematik dersleri vermiş, bazı eserler de bırakmıştır.

1908 inkılâp hareketlerine o da karıştı. Ordu Müfettişi ve Çanakkale komutanı iken Balkan Savaşı çıktı. Şükrü Paşa Edirne müstahkem mevki komutanı oldu. İdaresizlik yüzünden bütün Rumeli Vilâyetleri elimizden çıktı. Düşmanlar Çatalca'ya kadar geldiler. Bu savaşın yüz ağartan tek tarafı Şükrü Paşa'nın altı ay süren Edirne müdafaasıdır. Bu şanlı asker babası, bu yiğit kumandan açlık yüzünden halkı ve askeri kırdırmamak için teslim olmak zorunda kaldı. O kadar kahramandı ki, Bulgar Kralı Ferdinant bu şanlı esire kılıcını iade etti ve esirliği boyunca Sofya'da serbest dolaşmasına müsade etti. 1915 te vefat eden bu şanlı asker yüzyılların nadir yetiştirdiği kahramanlardan biridir.

YARAMAZ Bir Çocuk musunuz?

Aşağıdaki soruları okuyun ve doğru cevaplar verin. Neticede 1 tane evet, 13 tane hayır cevabı vermişseniz yaramaz bir çocuk olmadığınızı anlarsınız. 10 tane hayır, 4 tane evet cevabı verenler yaramaz olduklarını anlayıp kusurlarını düzeltmeğe gayret etsinler. Yoksa, başları epey dertlere girer; sonunda zararlı çıkarlar.

1 — Kız arkadaşlarınızın kurdelelerini, kuşaklarını gizlice çeker, bozar mısınız?

2 — Sokağınızdaki komşuların zillerini çalıp veya kapılarını vurup kaçar mısınız?

3 — Anneniz size evde top oynama dediği halde oynar mısınız?

4 — Arkadaşlarınızın arkasına gizlice, tebeşirle yazılar yazar, resimler yapar mısınız?

5 — Annenizin kızdığını bildiğiniz halde; gizlice mutfağa girip tel dolabını ve rafları karıştırır mısınız?

6 — Anneniz tembih ettiği halde okuldan çıktıktan sonra yine sokakta kalıp oynar mısınız?

7 — Kedi, köpek gibi hayvanların kuyruklarına teneke bağlar veya onlara başka eziyetler yapar mısınız?

8 — Sapanla kuşları vurur, camları kırar mısınız?

9 — Zararlı olduğunu bildiğiniz halde barut, karpit, fişek gibi maddelerle oynar mısınız?

10 — Sokakta oynarken gelip geçen yolculara takılır, arkalarından bağırır mısınız?

11 — Komşunun bahçesine girip, kümesteki hayvanları ürküterek, yumurtalarını kırmak hoşunuza gider mi?

12 — Tramvay veya tiren raylarının üstüne para koyup ne olacak diye merak eder misiniz?

13 — Annenizin odayı yeni temizlediğini bildiğiniz halde her tarafı oyun oynama bahanesiyle dağıtır mısınız?

14 — Anneniz veya babanız sizi birşey aldırmak için çarşıya gönderse, dışarda saatlerce oyalanıp eve geç döner misiniz?

Tatil Şiiri

Geldi tâtil, geldi yaz,
Kalbimize doldu haz,
Çalıştık tam sekiz ay,
Şimdi de oyun biraz.
Toplanın dizi dizi,
Bekliyor kırlar bizi,
Çayır çimen üstüne
Atalım kendimizi.
Açmış renk renk çiçekler,
Üstlerinde böcekler,
Sakın koparmıyalım,
Mahvolmasın emekler
Kuşların sesi ne hoş,
Tatil neş'esi ne hoş,
Sevgili dergimizde,
(ŞEREF KÖŞESİ) ne hoş.
(ÇOCUK HAFTASI) elde,
(OKUL TÜRKÜSÜ) dilde,
Koç Köroğlu misali,
Gezelim Çamlıbel'de!..

Fazlıoğlu Cemal Oğuz ÖCAL

AYŞE VE KARABAŞ

KÜÇÜK AYŞE, dere kıyısındaki kulübelerinde anne ve büyükannesi ile birlikte yaşıyordu. Ayşe'nin annesi kulübelerini tertemiz tutar, büyük annesi de döşeme için halı dokurdu. Ayşe yuvasının bütün temizliğine ve güzelliğine rağmen mesut değildi. Çünkü oynıyacak arkadaşı yoktu.

Birgün babası eve kuyruğunda ufacık bir beyazlık bulunan bir köpek getirdi. Ayşe bu köpeği çok severdi, ona Karabaş dedi. Artık bütün gün onunla oynuyordu.

Birgün büyükannenin, «Bu köpeğin evin içerisinde dolaşmasından hoşlanmıyorum. Atsak iyi olur,» demesi ile Ayşeciğin bütün neşesi kaçtı.

Zavallı Ayşecik, büyükannesini üzmemek, onu memnun etmek istiyordu. Ama Karabaşın halıları çiğnemesine bir türlü mani olamıyordu. Büyükanneh aklıydı doğrusu... Güzelim halılarının mahvolup gitmesine de göz yumar mıydı ya... Yaramaz Karabaş'tan ayrılmaksa o kadar zordu ki...

Büyükanne, Karabaş'ı görünce sinirlenir, «Getir benim bastonumu» diye haykırır, Karabaş'ı bahçeye kovardı.

Birgün Ayşe'nin aklına parlak bir fikir geldi. Hergün Karabaş'a bastonu ağzına alıp taşıma idmanları yaptırmağa başladı. Birgün büyükanne, «Ayşe, bastonumu getir,» diye bağırınca, Karabaş saklandığı köşeden fırladı ve bastonu büyükanneye getirdi

— Şuna bakın, şuna bakın, diye büyükanne kahkahalarla güldü. Ve o günden sonra Karabaş'a kızmadı. Artık ev halkı rahata kavuşmuştu. Ayşe'nin keyfine diyecek yoktu.

ÇOCUK HAFTASI ŞEREF KÖŞESİ

NAİL TATLIOZ ☆ Sivas, Kızılırmak İlkokulu, S. 1 No. 533

METİN KARACA ☆ Şişli, Feriköy İlkokulu, Sınıf: 5

MEHMET TORGÖZ ☆ Eyüp, Sağmalcılar I. İlkokulu S. 2, 704

AHMET YALNIZ ✤ Ankara, Atatürk I. İlkokulu, S. 4, No: 423

FİKRET BAYKOŞ ☆ Samsun, Mustafakemal İlkokulu, S. 5, No. 201

İNCİ SAATÇİOĞLU ☆ Fethiye, Akıncı İlkokulu, S. 3, No. 363

BIKNUR ÇİLOĞLU ☆ Yozgat, Sakarya İlkokulu, S. I/B, No. 54

GULSEN BOSTANCI ☆ Zonguldak, Yayla Özel İlkokulu, S. 3, No. 259

UFUK TARHAN ☆ Konya, 14 Mayıs İlkokulu, S. 4, No. 158

KEMAL BATUR ☆ Konya, Bakıboğlu İlkokulu, S. 1, No. 20

TAMER BALKIŞ ☆ Siirt, Yeni İlkokul, S. 5/A, No. 306

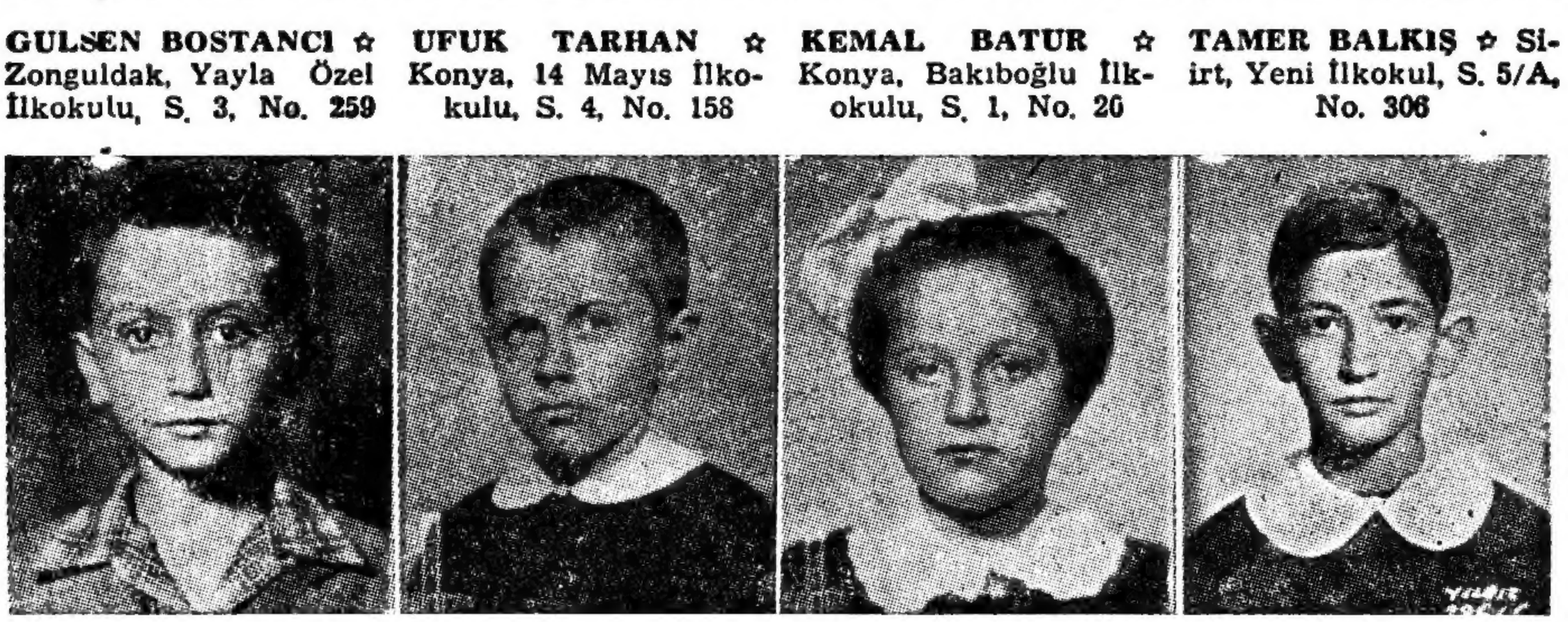

ÖMER CEM AŞKUN ☆ Eskişehir, Yunusemre İlkokulu, S. 2/C, No. 1

OĞUZ GÖKALP ☆ Ankara, Fatih İlkokulu, S. 4/C, No. 1690

GÖNÜL GÖKALP ☆ Ankara, Fatih İlkokulu, No. 247

TEOMAN BARLAS ☆ Karşıyaka, Alaycey İlkokulu, S. 5, No. 770

ÇOCUK HAFTASI

İÇ MECMUA

UÇAN MOTOSİKLET

YILDIRIM KAPTAN, CANAVAR DİKTATÖR KAH-MENİN YANINDAN KAÇTIKTAN SONRA, TREMLİN SARAYINDAKİ BÜTÜN ASKERLER ONUN PEŞİNE DÜŞMÜŞLERDİ...

İNSANI GÖRÜNMİYEN ADAM YAPAN BİR TABANCA ELİME GEÇİRSEM... AMA LÜZUM YOK.. BİR ÇARE BULDUM!

9

DAĞILIN ARKADAŞLAR!.. HER KÖŞEYİ ARAYIN... DÜNYALI CASUSU GÖRÜR GÖRMEZ ATEŞ EDİN!..

INNHH!

MUHAFIZ!.. DÜNYALI CASUS HALÂ YAKALANMADIMI?..

HAYIR ŞEF!.. FAKAT SİZİN BÖYLE MUHAFIZSIZ DOLAŞMANIZ TEHLİKELİ DEĞİL Mİ?..

MÜSAADENİZ LE BEN DE ARKANIZA BİNEYİM. CASUS SİZİ ARKADAN VURMASIN!

HAKLISIN MUHAFIZ!.. ÇABUK ARKAMA ATLA!..

CASUSU HALÂ BULAMADINIZ MI?..

HAYIR ŞEF!.. FAKAT ELİMİZDEKİ BU ALETLE ONU YAKINDA MUHAKKAK YAKALAYACAĞIZ!..

THUMP THUMP

THUMP

BU HARİKA ALET DÜNYA ADAMININ NEREDE SAKLI OLDUĞUNU GÖSTERECEK!..

THUMP THUMP

ÇABUK OLUN! NE DURUYORSUNUZ?

ALETİ AYAR EDİYORUM ŞEF!.

SÖYLEYİN BAKAYIM! BÜTÜN MUHAFIZLARIM ONU BULAMAZKEN, BU ALET NASIL BULACAK?..

BU **NABIZ-O-METRE**'DİR EFENDİMİZ!.. CİVARINDA HEYECAN VE KORKUDAN NABZI FAZLA HIZLI ATAN KİMSELERİ BULUP ÇIKARIR!..

THUMP THUMP

ŞİMDİ DÜNYA ADAMINI KORKUTUP NABZININ HIZLANMASINI SAĞLAYACAĞIZ!..

DİKKAT... DİKKAT! DÜNYA ADAMI, NERDE OLDUĞUNU BİLİYORUZ!.. ŞİMDİ SENİ YAKALIYACAĞIZ!...

BAKIN! ALET HIZLA İŞLEMEGE BAŞLADI...

THUMP THUMP THUMP THUMP

İŞTE BURADA! BU ODADA BİRİNİN NABZI HIZLI ATIYOR... YAKALADIK SAYILIR...

THUMP THUMP

İŞTE BU ODADA OLACAK!

CASUS PERDENİN ARKASINDAN ÇIK!

THUMP

APTALLAR!.. MEŞHUR ALETİNİZ BULA BULA BU MOTORU BULDU!

THUMP THUMP

THUMP

THUMP

YİYUUU!.. UCUZ KURTULDUM!

BOŞUNA VAKİT KAYBETTİK!.. SEN SÖYLE MUHAFIZ! BU FAREYİ NASIL YAKALIYABİLİRİZ?..

57 John F. Dille Co.

BANA **MOTOSİKLETİNİZİ** VE **İMZALI MÜSAADENİZİ** VERİN!.. SİZE İKİ SAATTE CASUSU YAKALAYIP GETİREYİM...

KABUL!

BİRAZ SONRA...

ELİMDE BU KAĞITLA, MOTOSİKLET OLDUKTAN SONRA **KURTULDUM** DEMEKTİR!..

SANSIM VARMIŞ! BU MASKE ALTINDA BENİ KİMSE TANIYAMAZ!.

--VE BEN BU MÜSAADE KAĞIDIYLA DİLEDİĞİM YERE GİRİP ÇIKACAĞIM!. SAVULUN MAYMUN ADAMLAR YILDIRIM KAPTAN GEÇİYOR!..

DUR! CASUS YAKALANMADAN SARAYDAN KİMSE ÇIKAMAZ!.. EFENDİMİZİN EMRİ VAR...

BENİM MÜSAADEM VAR! EFENDİMİZİN GİZLİ AJANIYIM!

TAMAM!.. GEÇEBİLİRSİN... YALNIZ DİKKATLİ OL! BU CASUS ÇOK TEHLİKELİ VE KORKUNÇMUŞ!..

--AMA NASIL OLSA YAKALANACAK!.

TABİ!. BİZİM ELİMİZDEN NE KURTULUR?..

YILDIRIM KAPTAN GÖKYÜZÜNE YÜKSELEREK ETRAFINA BAKINDI...

İŞTE İNSANLIĞI MAHVEDECEK CANAVAR!

EVVELA BOMBANIN KONTROL ALETLERİNİ PARÇALIYAYIM DA BOMBAYI KULLANAMASINLAR!

NÖBETÇİ İŞTE MÜSAADEM!.. BOMBANIN KONTROL ODASINI ARAŞTIRACAĞIM!

BAŞÜSTÜNE! BUYURUN...

ŞURASINI PARÇALIYAYIM... ŞUNU DA... ŞUNU DA....

BU SIRADA SARAYDA...

ŞEF BU MUHAFIZI BİR PERDENİN ARKASINDA BAYGIN BULDUK... ÜZERİNDE YILDIRIM'IN ELBİSELERİ VARDI!

NEE?..

DEMEK ELİNE MÜSAADE VERDİĞİM ADAM YILDIRIM KAPTAN HA!.. YAZIKLAR OLSUN ELİMİZDEN KAÇIRDIK

HAYIR ŞEF! KAÇIRMADIK!

ŞİMDİ BU VAZİYETTE ONU DAHA KOLAY YAKALARIZ ŞEF!..

HAKLISIN.. HAYDİ İŞ BAŞINA!..

RADYO İLE EŞKALİNİ HER TARAFA BİLDİR!..

DİKKAT... DİKKAT!.. BÜTÜN VAZİFELİLER!

O SIRADA **YILDIRIM KAPTAN** BOMBANIN KONTROL ODASINI TARUMAR EDİYORDU...

ARTIK BU BOMBAYI KULLANMALARINA İMKÂN KALMADI!..

DAHA YAPACAK ÇOK İŞ VAR!... **BU NE?**

...KAÇAN CASUSUN EŞKALİNİ VERİYORUM... CASUSUN YÜZÜ MASKELİ MUHAFIZ...

..KILIĞINDA OLUP, ALTINDA KIRMIZI BİR MOTOSİKLET, ELİNDE ŞEFİMİZİN MÜSAADESİ VARDIR!..

KENARA ÇEKİL ASLAN, ÇİGNENECEKSİN..

İŞTE BURDA! **YAKALAYIN...**

HAVDİ **UÇAN MOTOSİKLET** GÖSTER KENDİNİ...

ÜSTÜME MERMİ YAĞDIRIYORLAR... KAÇAMIYACAĞIM, DÖVÜŞMEK LÂZIM!..

YILDIRIM KAPTAN ETRAFINI SARAN SAYISIZ DÜŞMANLA ÇARPIŞMAĞA BAŞLADI...

UÇAKLARIMIZ AZ SONRA ONU MAHVEDECEKLER ŞEF! FAKAT DÜNYA ADAMI ARSLANLAR GİBİ DÖVÜŞÜYOR!..

BANA BİR MOTOSİKLET GETİRİN ONUN HAKKINDAN BEN GELECEĞİM!

YAPMAYIN ŞEF! BU ÇOK TEHLİKELİ BİR İŞ!..

SANA EMİR VERİYORUM... NE DİYORSAM ONU YAP!

İŞTE UÇAN MOTOSİKLETİNİZ..AMA DİKKATLİ OLUN ŞEF!.. DÜNYA ADAMI KORKUNÇ DÖVÜŞÜYOR!...

ÇENENİ KAPA!.. EMİR VER.. UÇAKLARIMIZ DERHAL ATEŞİ KESSİNLER!

ONU BEN KENDİ ELİMLE HAKLIYACAĞIM!..

YILDIRIM KAPTAN YÜZLERCE DÜŞMANLA ÇILGINCA DÖĞÜŞÜYORDU...

BU DÜNYA ADAMINA İSABET ETTİRMEK İM-KÂNSIZ!..

BUNUNLA BAŞA ÇIKMAK MESELE... BAK ŞİMDİ DE BİRDENBİRE KAYBOLUVERDİ!..

BİRDEN YILDIRIM KAPTANI ŞAŞIRTAN BİRŞEY OLDU! DÜŞMAN UÇAKLARI HEP BİRDEN ÇEKİLDİLER...

HOPPALA! BU DA NE?.. BU HERİFLER BU KADAR DA KAZ YÜREKLİ Mİ?..

HAVA HARBİNDE BİZİM ŞEFİN Ü-ZERİNE HİÇKİMSE YOKTUR!..

ŞİMDİ ONU KEKLİK GİBİ AVLIYACAK!..

EVET! BU İŞİ O YAPAR!

GALİBA KURTUL-DUM... ŞİMDİ RA-HATÇA BATI'YA GEÇEBİLİRİM!..

YILDIRIM KAP-TAN BİRAZ ACELE EDİ-YORDU..ZİRA DAHA YOLUNDA BİR SÜRÜ TEHLİKE ONU BEKLİYOR!..

GELECEK SAYIDA:

ÖLÜME KARŞI ÖLÜM!..

Dünyanın 4 Köşesinden

KUŞLAR NE KADAR YÜKSEKTE UÇABİLİYORLAR?

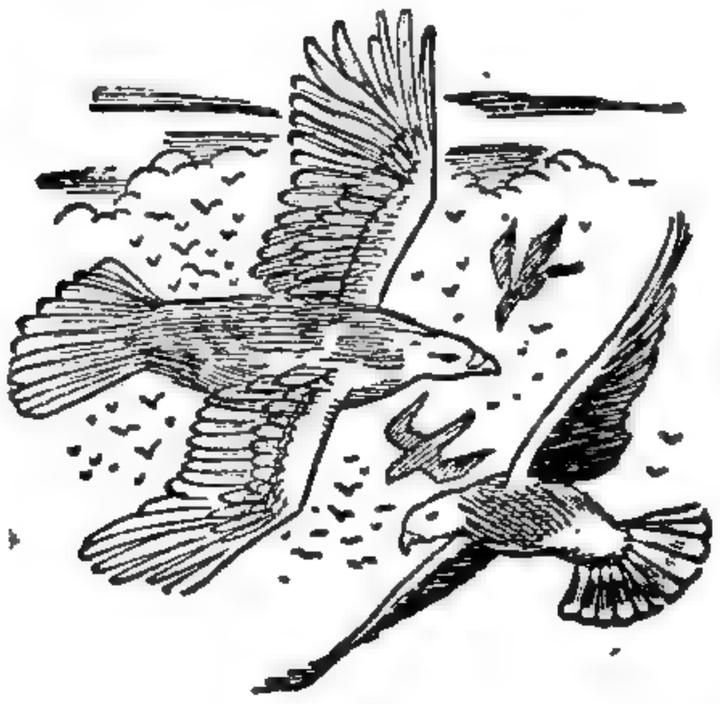

İnsan gözleri, her zaman uçan kuşları kıskanmıştır. Bu göğe kaldırınca, yükseklerde kıskançlığın sonucunu da hep bildiğiniz gibi uçak, oldu. Fakat şimdi de uçak kuşları kıskandırıyor. Çünkü kışlar hiçbir zaman uçaklar kadar yüksekte uçamazlar. Bugün uçakla 9000 mereye, balonla 14000 metreye yükselebiliyoruz. Halbuki en yüksekte uçan kuş kartaldır. Kartal, 3000 metre yüksekliklere kadar çıkar. 1900 metreye kadar çayır kuşları, 1400 e kadar da kargalar yükselebilirler. Bildiğimiz diğer kuşlar 200 mereden yüksekiere çıkamazlar.

KÖMÜR EN ÇOK HANGİ MEMLEKETTE ÇIKAR?

Birleşik Amerika, yüryüzündeki bütün devletlerden daha fazla kömür elde eder. Bakır, kurşun, petrol, demir cevheri ve çinko istihsalinde de dünyada birinci gelmektedir. Güney Afrika Birliği altın istihsalinde, Meksika ise gümüş istihsalinde Birleşik Amerika'dan ileridir.

BİR SANİYEDE NELER YAPILABİLİR?

Bir insan bir saniyede bir adım atabilir.

Bir sümüklüböcek, saniyede iki milimetre yol gider.

Beygir tabii yürüyüşile saniyede bir insandan 3 defa, daha hızlı, dört nala giderse 4 defa daha hızlı ilerler.

Bir uçak 50 metreden fazla gider...

Bir tüfeğin kurşunu saniyede 750 metre gider.

Tayfun ve fırtına rüzgârları saniyede 40-50 metre giderler.

YURTTAŞLIK BİLGİLERİ

VERGİLERİN ÇEŞİTLERİ

HÜKÜMET, başlıca geliri olan vergileri, milletten iki türlü aldığı için bütün vergileri ikiye ayırmak lâzımdır.

1 — Doğrudan doğruya vergiler

Hükûmet elindeki kanuna göre günü geldikçe bütün yurttaşlara ayrı ayrı yazılı bir kâğıtla vergi borçlarını bildirir. Yurttaşlar kendilerine bildirilen bu vergi borçlarını günü gelince kendi ellerile mal müdürlüklerine giderek öderler. Veya hükûmetin vergi parasını toplayan memurları gelir, bizlerden vergi borçlarımızı alır ve bir makbuz verir.

Vergilerin bu ödeniş biçimlerine dikkat edecek olursanız; vergiyi ödeyen yurttaş ile hükûmet arasında hiç bir vasıta yoktur. Vergi hükûmete doğrudan doğruya verilmektedir. Bunun için bu biçimde ödenen vergilere doğrudan doğruya vergiler adı verilir

Her işçi, memur, esnaf, tüccar, fabrika sahibi; kazançlarından, kanunun gösterdiği kadar bir parayı «Gelir Vergisi» olarak hükûmete verirler.

Tarlası, arsası, evi, apartmanı, fabrikası, bir yapısı olan her yurttaş bu malları için kanuna göre hükûmete bir vergi verir.

Bu söylediğimiz vergiler gibi daha birçok vergiler vardır ki, hep doğrudan doğruya alınan vergiler bölümüne girerler. İşte onlardan bazıları: Gelir vergisi, bina vegisi, tarla ve toprak vergisi gibi...

2 — Vasıtalı vergiler;

Yukarda saydığımız vergileri yurttaşlar doğrudan doğruya hükûmete öderler, verirler. Fakat bunlardan başka hiç farkında olmadan, hiç bir hükûmet memuru gelip bizden istemeden de biz bir çok vergiler öderiz. Bakınız nasıl:

Hükûmet yabancı ülkelerden gelen tüccar malından yurdumuza girerken kanuna göre oldukça yüklü bir gümrük vergisi alır. Malı getiren tüccar bu parayı öder, ama hükûmete verdiği bu gümrük parasını, yaptığı bütün masraflarile birlikte malın üzerine ekler. Kazanmak istediği kârı da üstüne kattıktan sonra bize satar. Görünüşte gümrük vergisini hükûmete tüccar ödemiştir ama, aslında bu vergiyi o malı alan bizler ödemiş oluyoruz. Şu halde hükûmet bu gümrük parasını gene milletten almıştır. Fakat vasıta ile almıştır.

İşte bu gümrük vergisi gibi bizlerden alınan böyle birçok vergiler daha vardır ki, bütün bu vergileri hükûmet bizden bazan yurda gelen yabancı mallarını, bazan bir kibrit kutusunu, bazan da bir tramvay biletini vasıta kullanarak almaktadır. Onun için bu çeşit vergilere de vasıtalı vergiler denilir.

Gümrük vergisi, millî müdafaa vergisi, bu çeşit vergilerdendir.

3 ARKADAŞ

HİSSİ VE ÖĞRETİCİ ROMAN — 9 — YAZAN : KEMALETTİN TUĞCU

BABAMDAN kalan bazı hatıra eşya vardı. Onun iş âletleri, saati, dolmakalemi, çakısı, tesbihi. Bunlar birer birer satılıyor, çok ucuza gidiyordu. Hastalığı sırasında yaptığı borçlar vardı. Hemen hergün anneme birisi gelerek para istiyor ve:

— O adamı mezarda borçlu yatırıyorsunuz, diyordu.

Bir harap evimiz vardı. Ortaya bir adam çıktı. Evi satmamızı, iyi birmüşteri bulacağını ve lâzımgelen muameleyi kendisinin yapacağını söyledi. Annem çaresizlik içinde buna razı oldu.

Bu Allahtan korkmaz adam bize koca evden ancak beş altı yüz lira para verdi ve üstelik te kendisinin bize iyilik yaptığını ortaya yaydı.

Bu paranın bir kısmı ile borçları kapattık. Bir başka mahallede bir tek odacık tuttuk. Ben çalışıyordum, annem de gücü yettiği kadar komşulara dikiş dikiyordu.

Zavallı anam, işte o da günden güne eriyor, öksürüyor ve o da tıpkı babamın ölmeden evvel bana baktığı gibi acı acı bakıyordu.

Artık benim düşüncem anacığımın bu halleriydi. Onun hastalanmasından, onun ölmesinden korkuyordum. Onun geceleri inlemesi uykularımı kaçırıyor, yüzünün solukluğu aklımı alıyordu.

İş hayatında insanın evindeki sıkıntılarını kim düşünür. Yine paylanıyor, hırpalanıyor, başkalarının suçlarını ben yükleniyor, ses çıkartamıyor, hakkımı arıyamıyordum.

İhtiyar ustanın bana çok iyiliği dokunmuştu. Kısa zamanda tornaya iş bağlamasını, makineyi çalıştırmayı, ayar yapmayı öğrenmiştim. Prese kalıp bağlar çalıştırırdım. Günde beş lira almağa başlamıştım. Artık tam bir senelik işçiydim. Yaşım küçüktü ama ellerim nasıl tutmuş, işe yarar bir hale gelmiştim.

İhtiyar ustam hastalandı. Babamın ölümünden altı ay sonra o da öldü. Oğullarının ilk işi beni kapı dışarı etmek oldu.

Artık evden iş aramak için çıkıyordum. On üç yaşında bir çocuğa çıraklıktan başka iş verirler mi?

Nihayet bir dökümcünün yanında çıraklık vardı. İki buçuk lira gündelik. Bu boş gezmekten hayırlıydı. Fakat iş çok ağırdı. Çamur içinde çalışıyordum. Musluk döküyorduk. Onbeş gün içinde bu işi de kavramıştım. Bu sırada toptan iş veren bir adam birgün bana sordu:

— Burada ne alıyorsun?

— İki buçuk lira gündelik, dedim.

— Sana dört lira veririm, benim yanıma gel.

— Ustam izin verirse gelirim, dedim.

Ustama sordum. Kaşlarını çattı, sonra:

— Git, dedi. Zaten gücün kuvvetin yok. Benim işime pek yaramıyorsun.

O adamın yanına gittim. İşim pirinç dökümlerin çapaklarını temizlemekti. Eğe kullanmasını iyi biliyordum. Oteki işçiler beş parça temizlerse ben yedi, sekiz parça temizliyordum.

İşte bu sırada anamı da kaybettim. O birden hastalanmış, komşular hastahaneye kaldırmışlar. Orada iyi bakılacağını ve çabuk iyi olacağını söylüyorlardı.

Zavallı anamı bir pazar günü ziyarete gittim. Ona bazı yiyecek ve meyva götürmüştüm. Bu yiyecekler elimde kaldı. Hastahaneye yattığının ertesi gecesi kendi kendine ölüp gitmişti.

Onu en son, sabahleyin kapıda görmüştüm. Yiyeceğimi elime vermiş ve kendime dikkat etmemi söylemişti. Ben de onun elini öpmüştüm. Arkamdan:

— Allah işini kolay getirsin Kenancığım, demişti.

Son dakikaya kadar metanetini muhafaza eden ve bana hastalığını belli etmeyen anacığımın ölümü beni yıktı, çökertti.

İş sırasında bazen katıla katıla ağlamağa başlıyordum... Tok yürekli işçiler bazen başlarını iki tarafa sallar, bazen de içlerinden biri:

— Eee, yeter artık. Ölenle ölünmez, derdi.

İnsanlar başkalarının acılarına karşı çok katı yürekli oluyor. Barındığımız odanın sahibi bile:

— Oğlum, sen kendine başka yer bul. Ben meraklı bir insanım. Yangın filân yaparsın! demişti.

Nereye gidecektim? Tanıdığım kimse yoktu. Çok uzaktan babamın akrabası olan ihtiyar bir adam vardı. Bir pazar onlara gittim. Adamcağız çoktan ölmüş. Bir oğlu var. Babamı ta-

Zavallı anam, günden güne eriyordu. Bütün düşüncem anacığımın bu halleriydi

nımıyor bile. Halimi anlattım. Uzun zaman düşündü. Beni evlerine almağa razı oldu. İki çocuğu, bir karısı, bir anası vardı. Kendisi çalışmıyordu. Karısı bir tütün atölyesinde didiniyor, hemen hemen eve o bakıyordu. Kendisi bazen balık tutar, fakat daha çok karısının elinden parayı alır ve kahvede harcardı.

O evde beni çok sevdiler... İşte bugün de oturduğum ev odur. Fakat hem küçük, hem kalabalık. Rasim Efendinin çekilecek kahrı yok ama karısı ve annesi beni çok severler.

O zaman günde iki buçuk lirayı onlara vermeğe razı olmuştum. Sabah, akşam yemek yiyecektim. Söküklerimi dikecek, çamaşırlarımı yıkayacaklardı. Küçük odada ayrı olarak yatacaktım. Evimizin, daha doğrusu o tek odadaki eşyamızın hepsini bir araba ile oraya götürdüm. Bu eşya evin içine dağıldı. Bana bir demir karyola, bir şilte, bir iki örtü ile bir yorgan kaldı. Sonradan bana verdikleri küçük odaya ihtiyar kadını yatırdılar. Bazen yemek pişmezdi. Bazen, pazar günleri beni de denize çıkartır, kürek çektirirlerdi. Ben hâlâ orada oturuyorum. Artık çekilir kahırları yok.

— 7 —

KENAN bir zaman mahzun mahzun düşündükten sonra:

— Bugünkü işe bir sene evvel girdim, dedi. Senden altı ay evvel geldim. Muslukçunun yanında çalışırken ustamla bir başka adam bir tornadan bahsediyorlardı. Bana bir iş yüklediler. O adamla beraber yola çıktım. Bir atölyeye girdik İşçiler çalışıyorlardı. Tornanın biri boştu. Adama:

— Kimi bekliyoruz, diye sordum.

— Bir işçi gelecek, şu mili torna edecek, dedi.

— Ben yaparım istersen, dedim.

Bir kahkaha attı:

— Oğlum, dedi. Bu musluğa eğe sürmeğe benzemez.

— Ben tornacıyım, dedim.

Tekrar güldü:

— İyi, iyi, dedi.

Biraz daha bekledik. Derken bir işçi geldi. Yaşlı bir adam. Makineyi çalıştırdı. Sonra yine durdurarak işi bağlamağa başladı. Ben:

— Usta, dedim. Bu tornanın aynası bozuk. Ayarlamak ister Bozuk aynaya iş bağlanır mı?

Usta bana ters ters bakıp:

— Herkesin işine karışma, dedi. Sen ananın karnındayken ben bu işi yapıyordum, anladın mı, sıska?

O kadar gücüme gitti ki, bir köşeye çekildim. İşi bağlamağa uğraşıyor, tam avarayı açıp tornayı döndürmeğe başladığı zaman bağladığı iş yalpalamağa başlıyordu. İşi çözdü, bağladı, çözdü, bağladı. Kan-ter içinde kaldı. Derken bir başka adam geldi. O denedi ve:

— Bunun aynası ayarsız, dedi.

Beraber geldiğimiz adam birdenbire döndü ve öteki ustaya:

(Devamı gelecek sayıda)

HER HAFTA
BİR İLİMİZ

İÇEL

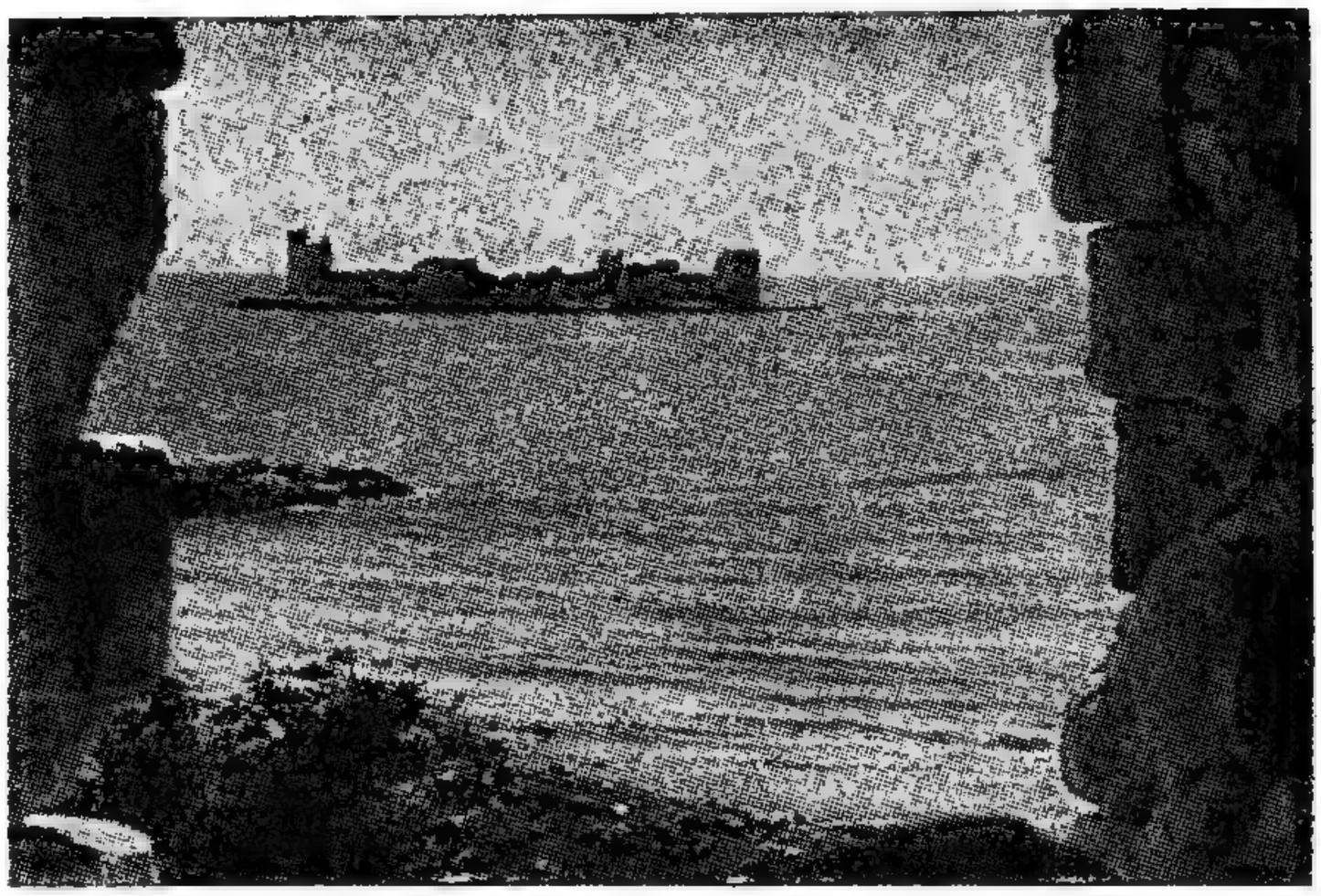

Mersin'in Kız Kulesi

Güney Anadolu'da, Akdeniz kıyılarımızın en doğusunda önemli bir limanımız vardır. Bu limana Mersin limanı denir. Mersin şehri işte bu liman şehridir. İçel ilimizin baş ilçesi olan Mersin'in pek eski bir tarihi yoktur.

1896 yılına kadar Mersin sığlık bir kıyıda, bir bataklık kenarında kurulmuş, birkaç evden ibaret bir köyceğizdi. Burası 67 kilometrelik bir demiryolile Adana'ya bağlandı. Adana ovasının yurdumuzun en zengin, en verimli bölgelerinden biri olduğunu bilirsiniz. Çukurova adını da taşıyan bu bölge günden güne gelişmekte, gerek ziraat, gerek ticaret, gerek sanayi bakımından hızla ilerlemektedir.

Cumhuriyet devrinde burada sulama işleri düzene konulmuş, liman tesisleri yapılarak indirme, bindirme işlerinde kolaylıklar sağlanmış, bankalar, çeşitli ticaret müesseseleri kurulmuştur.

İkinci Dünya Harbinde İstanbul-Akdeniz yolu kapanınca Mersin limanı büyük bir önem kazandı. Bu yüzden Mersin'in gelişmesi de hızlandı. İstanbul'da Heybeliada'daki Askerî Deniz Lisesi de harp yıllarını Mersin'de geçirdi. Bugün Mersin, İzmir, Selânik, Beyrut gibi Akdeniz'in sayılı limanlarından biri olmuştur. Düzgün şoselerle ve demiryolu ile gerilere bağlı olan Mersin, Ergani bakır madeninin tabiî çıkış kapısıdır.

Eskiden bataklıklarla dolu olan bu bölgenin bataklıkları kurutulmuş, yerini limon, portakal, kayısı, armut bahçeleri ve bostanlar almıştır. Şehir okullar, hastahaneler, güzel binalar, ticarethaneler, parklar ve bahçelerle bezenmiştir.

İçel vilâyetinin nüfusu 372.932 dir.

Mersin'in İçel ilimizin merkez ilçesi olduğunu söylemiştik. Bu ile bağlı 6 ilçe daha vardır: Anamur, Gülnar, Mut, Silifke, Tarsus, Erdemli.

ARABANIN KÖPEĞİ

★ K. TUĞCU'NUN GÜZEL BİR HİKÂYESİ ★

YAZ, kış, yağmur, çamur demez, arabanın önünde yürürdü. Bazen, mahalle aralarından geçerken o semtin köpekleri ona hırlar, dudaklarını sıyırarak titrete titrete beyaz dişlerini gösterirlerdi ama buna da aldırmazdı.

Çünki o arabanın köpeği idi.

Bu viran, içerisi damacana dolu, tek atlı sucu arabasının önünde gitmeyi kendisine iş edinmişti.

İhtiyar arabacı, şafakla kalkıp arabayı koşarken o da hazırlanıp ahırın önüne çıkar, hareket saatini beklerdi. Karlı havalarda ihtiyar adam onunla konuşurdu:

— Fındık be, işin mi yok? Yan gel yat ahırda. İşte sıcacık burası. Çocuklar senin önüne de bir iki lokma atarlar. Karlara bata çıka ne var akşama kadar sokak sürtecek?

Fındık hiç bir işe yaramadığını zannetmiyordu. O vazifesini gönüllü olarak yapıyordu. Öyle pek gösterişli ve iri bir köpecik olmadığı halde yürüyüşünü atın yürüyüşüne uyduruyor, bir tuturdu mu araba duruncaya kadar kararını bozmadan o da yürüyordu.

Yaşlı at da ona alışmıştı. Yola çıkılacağı zaman âdeta gözleri onu arar, onu görmeyince başını sağa sola çevirir, telâşlanırdı. Galiba köpeğin önde tin tin koşması ona gayret veriyordu. Arabacı da bunu anlamıştı. Bazen:

— Ulan Fındık, diyordu. Sen bu hayvanı kendine alıştırdın. Sen olmayınca ayakları ileri gitmiyor. Bak, bilmiş ol, birgün seni de arabaya koşacağım.

Suyu tâ uzaklardan alır, şehre gelince, kapı kapı dağıtırlardı. Fındık hangi kapıların önünde durulacağını bilirdi. Yem torbası atın başına geçince ihtiyar arabanın üstünde zeytin, ekmek yerken o da birkaç çöp tenekesi dolaşırdı

Geceleri ahırda, atın yakınında yatıyordu. İhtiyar onu içeriye almadan ahırın kapısını kapatmazdı. Yorgun hayvan, yere serilen samanların üzerine yana yatıp başını yere koyar ve köpeğin içeriye girdiğini görünce içi rahat etmiş gibi uykuya dalardı.

Fındık, gece çıt olsa uyanırdı. Burnunu bacaklarının arasından çıkartır, önce beygire bakar, sonra kulaklarından dışarısını koklayıp havlardı.

At, köpeğe, köpek, ata alışmıştı. Onlar birbirlerinin can yoldaşıydı.

Sıkı bir yağmur yedikleri bir günün gecesi, ihtiyar adam ağır uykusundan ulumalar, havlamalarla uyandı. Kimbilir köpek kaç saattir bağırıyordu. Karısına seslendi:

— Hatice, ahıra bir bakıver. Bu köpek yapmazdı böyle.

Kadın feneri yakıp gitti. Biraz sonra döndü:

— Efendi, hayvan hastalanmış. Bayağı adam gibi inliyor. Köpek başında yolunup duruyor.

Yorgun ihtiyar kalktı. Giyindi. Zaten bakımsız ve yaşlı olan at sancılanmıştı Yediği yağmur onun işini bitirmişti. Karı koca mangal yakıp ahırda tuğlalar, bezler ısıttırıp hayvanın böğürlerine koydular. Altına tekrar kuru otlar döşediler. Gecenin sonu uykusuz geçti. Ertesi gün vardan yoktan bir baytar getirdiler. Vakit vakit kişneyen ve inleyen hayvan tam bir hafta yattı. Bu bir hafta içinde Fındık ahırdan ayrılmadı. Boyu bosu birbirine uygun değildi ama arkadaştılar işte. Hayvanın yaşlı gibi bakan gözleri onu takip ediyor, bu düşkün halinde belki bir teselli buluyordu.

Küçük aile, varını yoğunu ilâca, baytara verdi. Ama ihtiyar at da hafta sonunda iyileşti. Bir gün daha beklediler. Nihayet, o sabah viran araba koşuldu. Fındık atın iki adım önünde başını çevirip ikide bir ardına bakarak tırısı tutturdu.

Atın yorgun bakışları, önünde giden bu küçük vücudü takip ediyordu. Ondan gayret alıyor, ondan sanki büyük bir yardım görüyordu. İhtiyar ilk defa, arabanın önünden gitmeyi kendisine iş edinen Fındık'a daha başka bir gözle bakıyordu. Artık damacanayı boşalttıktan sonra yola çıkacakları zaman, «Deh, haydi oğlum!» demiyordu.

— Fındık, toparlan bakalım, gidiyoruz! diye sesleniyordu.

Arabanın köpeği hemen yerine koşuyor ve tin-tin yürümeğe başlıyordu. O zaman at da ileriye doğru yükleniyor ve arabayı çekiyordu.

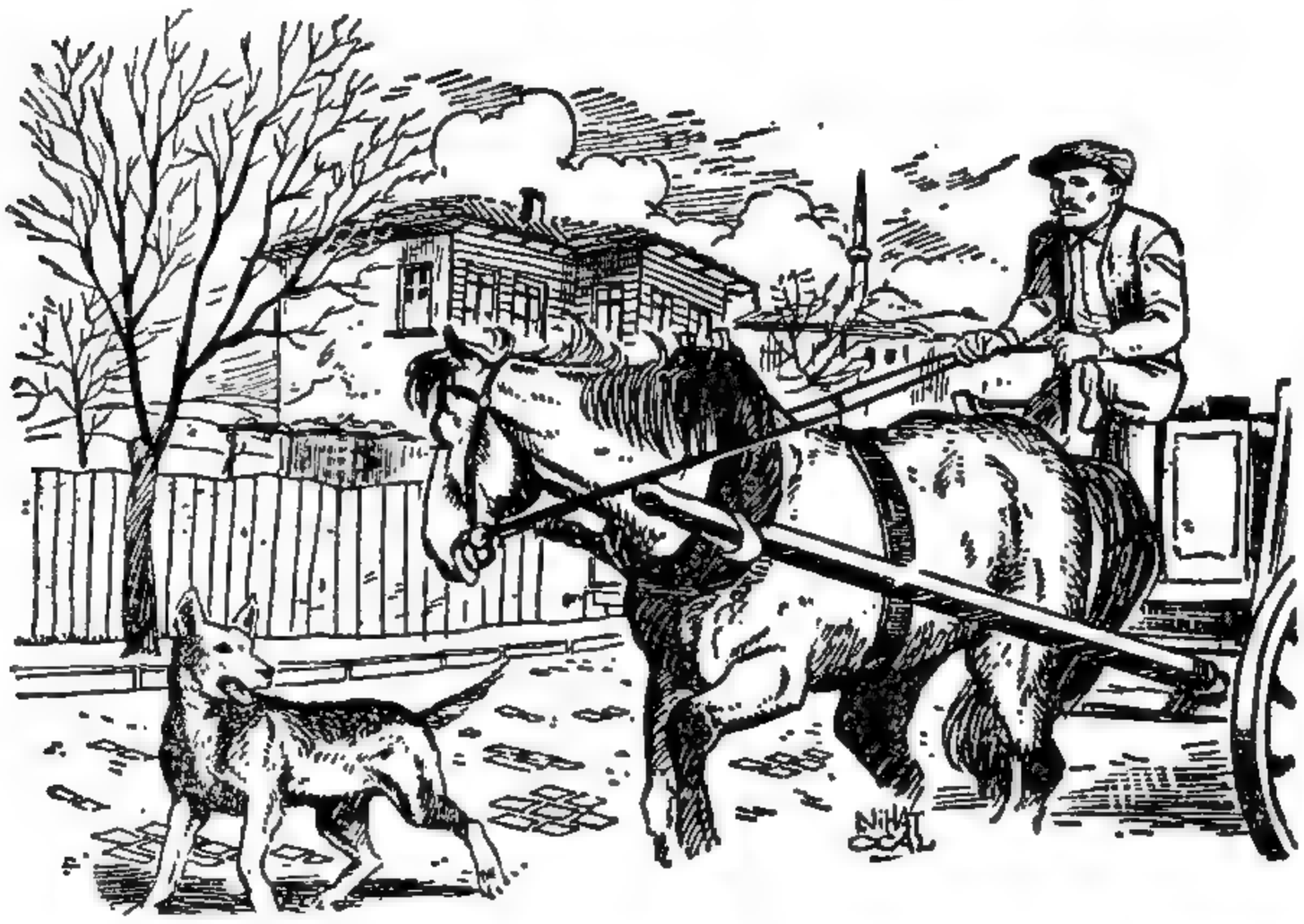

Fındık; yaz kış, yağmur çamur demeden, arabanın önünde yürürdü.

Musiki Bilgileri

Müzik araçları nelerdir?

Müzik için kullanılan araçlar çeşitlidir. Bunların bir kısmı vurularak, bir kısmı teili ve mızraplı, bir kısmı telli ve yaylı, bir kısmı da piyanoda olduğu gibi perdeli ve küçük tokmakla çalınır, bazıları da üflenerek seslendirilirler. Vurularak çalınanlar: Davul, zil, trampet gibi olanlardır. Telli mızraplı olanlar ise, mandolin, ut, bağlama sazı, tambur, kanundur. Telli ve yayla çalınanlar, keman, kemençe viyolonsel, viola, kontrbaslardır. Parmağımızla bir perdeye basarak çalınan çalgılar, başta piano olmak üzere akordion, org, armonik gibi çalgılardır. Uflenerek çalınan çalgılar pek çeşitlidir: Flût, klârner, trompet, zurna bu kabilden çalgılardır. Askerî mızıka takımlarında gördüğünüz bütün çalgılar hep üflenerek ve vurularak çalınırlar.

İstiklâl Marşımızı Kim yazmıştı?

Bugün okula giden her Türk çocuğu ve okuldan ayrılan her Türk, İstiklâl Marşımızı törenlerde, büyük bir heyecanla söyler. İstiklâl Marşımızın melodisi gibi sözleri de çok güzeldir. Marşımızın sözlerini büyük Türk şairlerinden Mehmet Akif Ersoy yazmıştır. (1873-1936). Müziğini de bu yıl ölen eski Riyaseti Cumhur Bandosu şefi Zeki Üngör yazmıştır.

Nuri Sami KORAL

Hayvanlar Âlemi

Hayvan ticaretinin tehlikeleri

Dev kertenkeleler, bir geyiği bir darbede öldürebilirler.

Hayvan ticareti yapmak için hayvanat bahçesi bozan arkadaşım Pete Miles'in başına gelenler hakikaten enteresan olduğu kadar acıdır da...

Bu arkadaşım, 1933 senesinde Cava doğusundaki Flores adalarından Komodo kertenkelesi getirdi. Bu azman kertenkeleyi hayvanat bahçelerinden birine yerleştirdikten sonra, iyi bir alıcı bulmak ümidi ile Şikago'ya gitti.

Dünyadaki kertenkelelerin en büyüklerinden olan Komodo kertenkeleleri son derece kuvvetli ve ayni zamanda huysuz hayvanlardır. Ani ve süratli hareketleri ile bir geyiği bir darbede parçalayıp öldürmek kudretine sahiptirler. Bunun için hayvan, avını parçalamak için keskin dişlerini bir mengeneye benzeyen çenelerini kullanır. Cüssesinin büyüklüğü ve kuyruğunun kırbaca benziyen ani ve sert hareketleri ile cazip bir hayvanat bahçesi hayvanıdır. Bütün bunları düşünerek Pete pek çok şeyler ümid ediyordu.

Pete, nihayet kertenkelesine 20.000 dolar teklif eden bir alıcı buldu. Arkadaşım, bu teklifi incelemek için istediği zaman zarfında kertenkelenin bulunduğu hayvanat bahçesine doğru yola çıkmış ve daha yolda iken teklifi kabul ettiğini bildiren bir telgrafı alıcı adama çekmişti.

Hayvanat bahçesine vardığı zaman, Komoda kertenkelesini ölmüş bulmakla uğradığı sukutu hayali tabii tahmin edebilirsiniz. İşte bir gece içerisinde bütün hayalleri sona ermişti... Bu bize hayvan ticaretinin ne kadar zor ve tehlikeli bir iş olduğuna güzel bir misaldir.

EĞLENCE BULMACA

DOKTORUN GELEBİLMESİ İÇİN

Hasta — Aşkolsun doktor! Bir aydır hasta yatıyorum, bir defa olsun gelip yoklamadınız!

Doktor — Sen sık sık hasta olursan ben de bundan sonra sık sık gelirim!

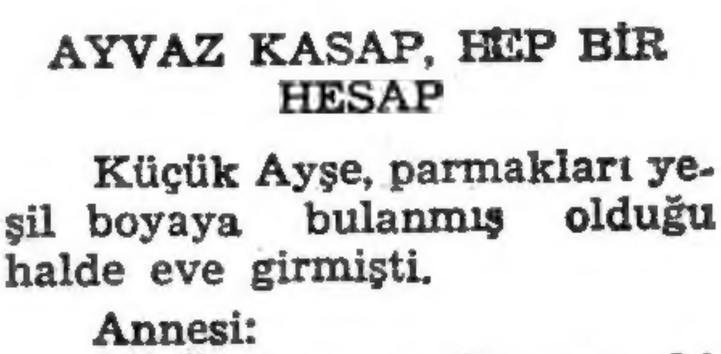

Yukarda sekiz adet domino var. Bu dominoların o şekilde yerlerini değiştirin ki, her köşede 17 nokta bulunsun.

(Halli karşı sayfada)

AYVAZ KASAP, HEP BİR HESAP

Küçük Ayşe, parmakları yeşil boyaya bulanmış olduğu halde eve girmişti.

Annesi:

— Öyle zannediyorum ki Ayşe, dedi. Boyanın taze olup olmadığını anlamak için elini parktaki sıraya sürdün.

— Hayır, anneciğim. Yalnız boyanın kurumuş olup olmadığını bilmek içindi.

İLK KISKANÇLIK

Küçük Sungur'un kız kardeşi doğmuştu. İlk banyosunu yapıyorlardı. Yavrucak da ağlıyordu. Sungur:

— Bu ne arsız kız! dedi... Ben doğduğum gün hiç ağlamamıştım.

AVUTMAK İÇİN

Balonunu birdenbire elinden kaçırdı. Ağlıyarak yükselen balonun arkasından bakakaldı. Annesi:

— Üzülme kızım! dedi. Hep sen oynayacak değilsin ya, biraz da yavru kuşlar oynasın!

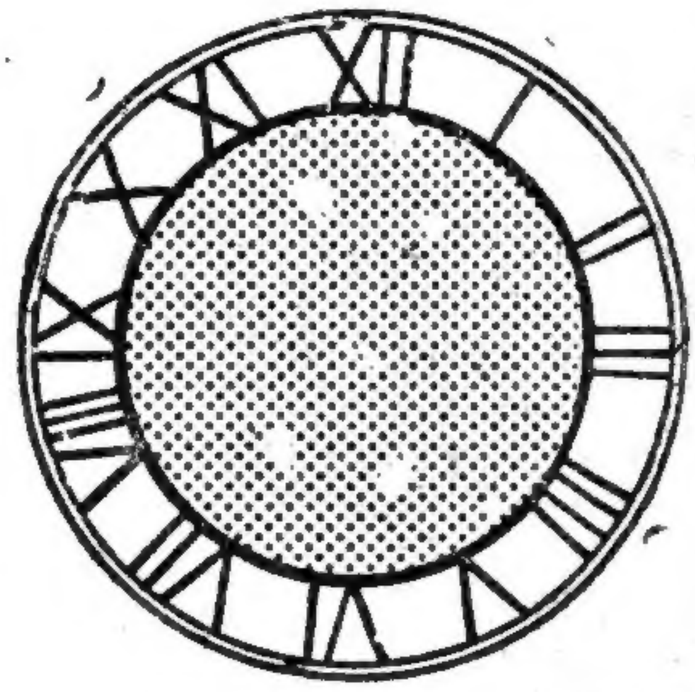

Yukardaki saati o şekilde dörde ayırınız ki, her bölmedeki rakamların toplamı yirmiyi geçsin.

(Halli karşı sayfada)

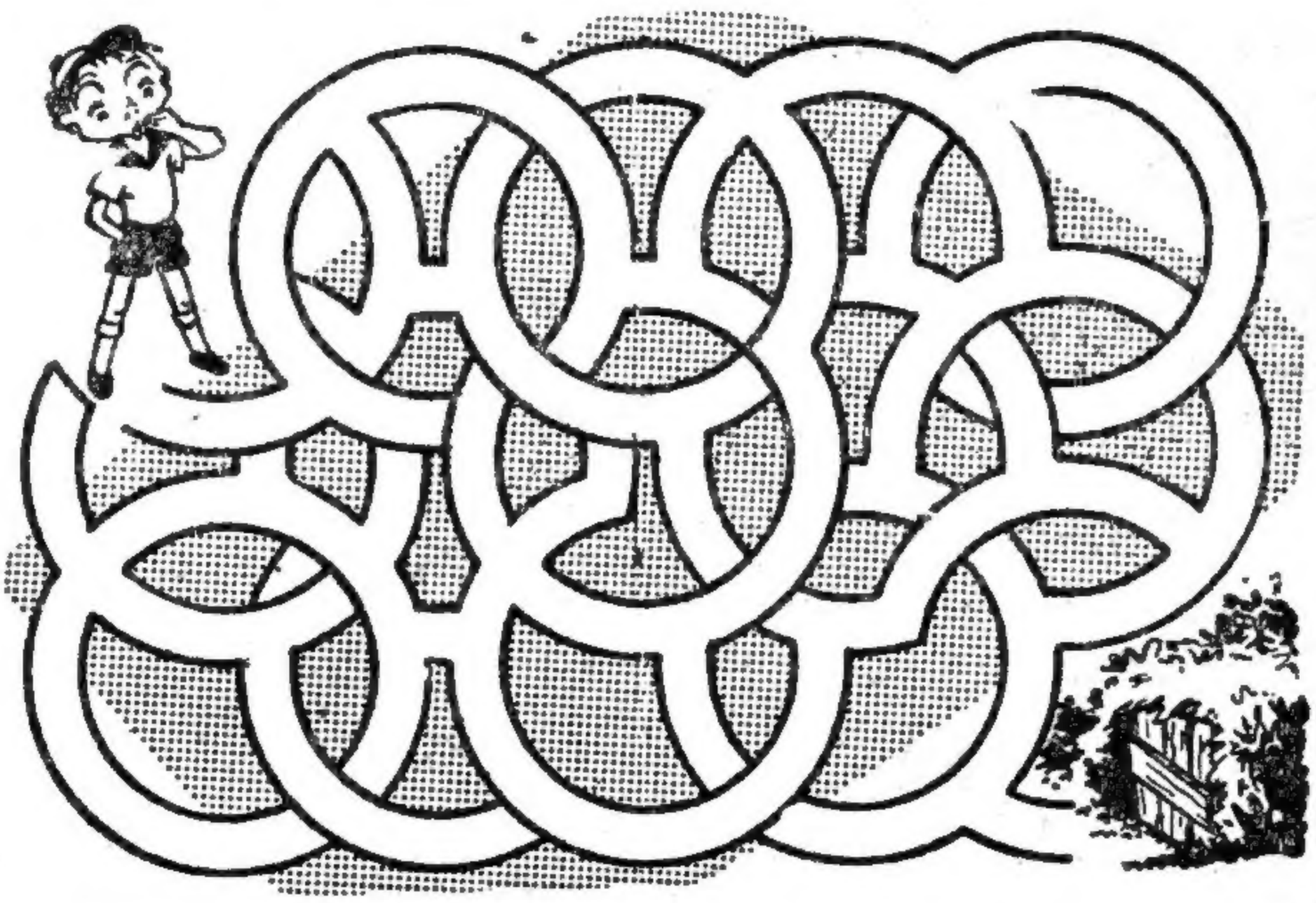

Küçük Ali, ormanın gizli bir köşesinde kendine bir kulübe yaptı, ve kimse bulmasın diye de yolunu gizledi. Ama ne var ki yolu şimdi kendi de bulamıyor. Bakalım siz bulabilecek misiniz?

PUL Köşesi

SERİLERİN SIRASI - 2

Sonran geriye doğru pul serilerinizi bu sıraya göre diziniz:

Adı	*Sayısı*	*Yılı*
Trova	3	1956
Mehmet Akif	3	»
Olimpiyat	2	»
Sarıyar Barajı	2	»
Atatürk	17	»
Kayseri sifaiye	1	»
Antialkolizm (tetbes)	2	»
Antialkolizm	1	»
İzmir. Fu. Kal.	2	»
İzmir Fuarı	2	»
P.T.T. Sağlık	1	»
İran Şahı (dantelsiz)	1	»
İran Şahı (dantelli)	1	»
Anneler Günü (d.siz)	1	»
Anneler Günü (da.li)	1	»
Tarih Kurumu	1	»
Resmi (ondüle sür.)	6	»
Antalya	6	1955
Atatürk	13	»
Resmi (ondüle sür.)	12	»
Nüfus Sayımı	4	»
Yol kongresi	3	»
Bizans tetkikleri	4	»
Para Fonu	4	»
Telekomünikasyon	4	»
Enterpol	4	»
Ask. Futbol	3	»
Ask. Tebabet	2	»
Bahar-Çiçek	4	»
Atatürk	5	»
İmar Kongresi	4	»
Çanakkale	4	»
Ziya Gökalp	3	»

Türk pulları serilerinin koleksiyon sırasını geriye doğru vereceğiz.

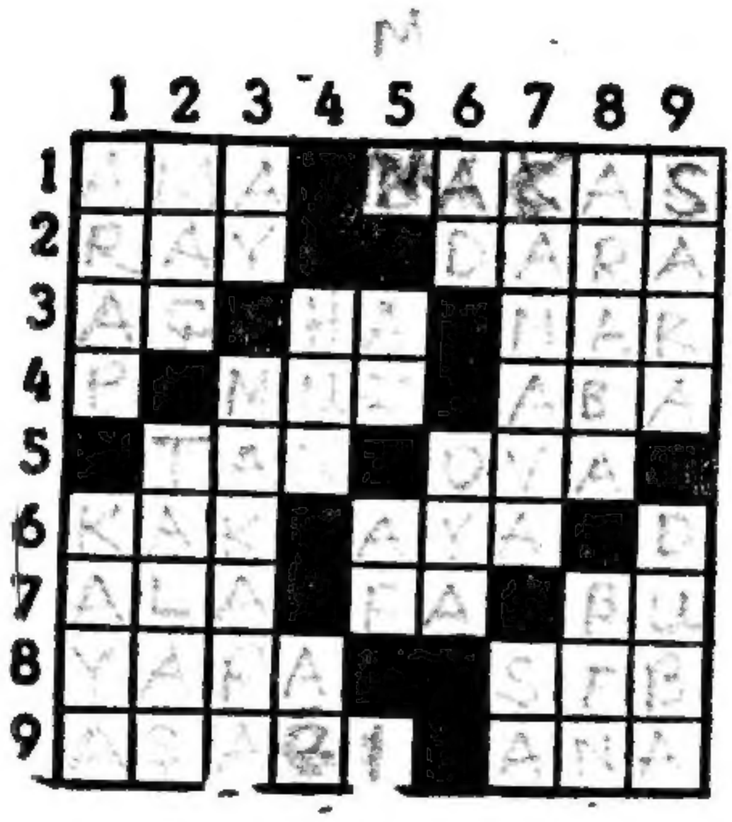

SOLDAN SAĞA:

1 — İki gözü kör, kesici bir araç. 2 — Demiryolu, tartıda kap ağırlığı. 3 — Tok değil, tersinden oku: Acı bir ses, bir meyva. 4 — Bir yemiş, bir kumaş. 5 — Sabahın gün doğmadan önceki zamanı, derenin düzlüğe vardığı yer. 6 — Yemiş turusu, avuç içi. 7 — Beyazlı, r nota, bir işaret sözü. 8 — ücutta açılan delik, tersinden ku: Bir sayı. 9 — Yukarının rsi, çocuklu kadın.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Arabistanlı, büyük taş parçası. 2 — Spor yarışı, rendeden çıkan. 3 — Gökte gezer, iplik sarılır. 4 — Tarihte bir Türk boyu, tuzak. 5 — Çok değil, bir nota. 6 — İsim, bir kadın elişi. 7 — Bir kadın elişi daha, yaşar. 8 — Bir taşıt, deri üzerinde siyah nokta. 9 — Bayılma hastalığı, şamandıranın büyük babası.

Geçen haftaki bilmecenin halli

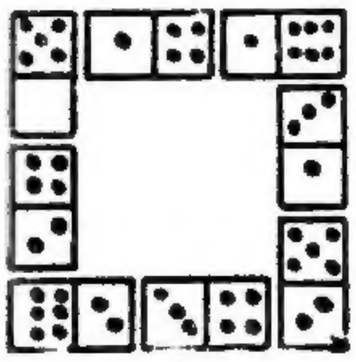

Karşı sayfadaki şekil bulmacasının halli

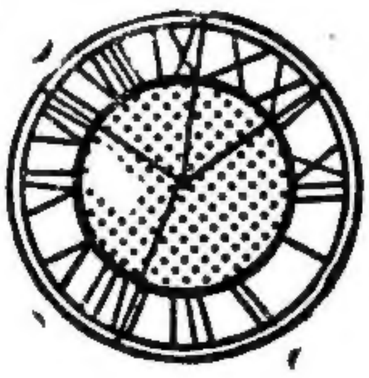

Karşı sayfadaki şekil bulmacasının halli

— Tavuğunuzun yarısile sandviçimin yarısını değişelim mi amca?

Beraber GÜLELİM

BAĞDA

Bağdaki bekçi, Ahmed'i üzüm koparırken gördü:

— Küçük bir çocuğun yiyeceği üzüm nekadarcıktır! diye düşündü ve sesini çıkarmadı.

Ahmet de iki salkım kopardı, yiye yiye bağdan dışarı çıktı, sonra durdu, aklına birşey geldi, tekrar döndü, bağa girdi, bu sefer bekçi de ses çıkartmamazlık etmedi, usulcacık yerinden kalktı, Ahmet'in yanına geldi:

— Haydi, demin kopardın, birşey demedik, dedi, şimdi neye geldin?

Ahmet cevap verdi:

— Üzümler çok hoşuma gitti de, mahalledeki arkadaşlara da koparayım dedim!

GEMİNİN BURNU

Bir gemiyi tamir etmek için kızağa çekmişlerdi. Geminin ucundaki saçlar sökülmüştü. Geminin demir iskeleti görünüyordu Ahmet, Mehmet'e:

— Bu gemiye ne olmuş? dedi.

Mehmet cevap verdi:

— Ne mi olmuş? Burnunu balıklar yemiş!

ÇOCUĞUN KORKUSU

— Kuyunun başında oturmuş öyle ne düşünüyorsun çocuğum?

— Bizim kedi bunun içinde boğulur mu, diye düşünüyorum anne!...

— Elbette boğulur yavrum. Lâkin nereden aklına esti?

— Demin onu oraya attım da!...

KARA DUT

Fatoş birgün elindeki kara duta bakarak ablasına sormuştu:

— Bu dutlar neden böyle kara kara acaba?

Ablası cevap verdi:

— Onun tohumunu bir kuzgunî arap dikmiş kardeşim!

CAMBAZ

Babası lâf arasında:

— İki cambaz bir ipte oynamaz! dediği vakit Ertuğrul atıldı:

— Neden oynamazmış? Ben dün bizim çayırdaki cambazın bir arkadaşı ile beraber bir ip üzerinde oynadıklarını gördüm! dedi. O ata sözü olsa olsa şöyledir: «Bir cambaz iki ipte oynamaz.»

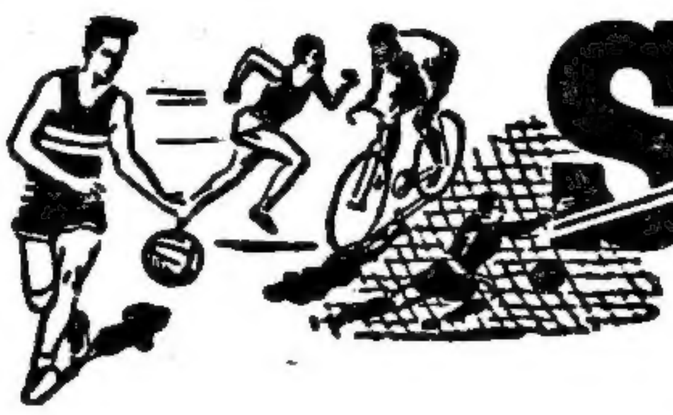

SPOR

Ana Spor: Atletizm

1922 yılında yapılan ilk resmî müsabakalarda ilk rekortmenler ve rekorlar

YAZAN: SULHİ GARAN

Küçük yaştan itibaren yapılan jimnastik; çocuğu spora hazırlar.

Vücut teşekkülâtı, bedenî kudret ve yaş gibi faktörler nazara alınmak suretiyle intihap edilecek spor çeşidinin tayininden sonra; gençlik çağına yaklaşanlar, Beden eğitimini geri bırakmamak üzere, sportif faaliyete girişmelidirler.

Yüzyıllardan beri kabul olunan ve aksi inkâr edilemiyecek hakikat şudur ki; sporların anası "atletizm" dir.

Zaten bidayette tek, sonradan yardımlı nihayet vasıtalı şekilde yapılan jimnastikle artık taazzuv etmeğe yüz tutmuş kemik, adale ve saire; yaş icabı büyük bir hevesle spora yönelince; gayret haddinin ve zevk ölçüsünün elden kaçırılmaması şarttır.

Nitekim, beden eğitimi ile gelişen vücutlar; atletizmin muhtelif hareketleri içinde Birleşince; zekâ ve iradesini bedeni gibi, işletecek, daha doğru işitmek mecburiyetinde olacak çocuğa başka bir haz ve hız verince, çalışılacak zaman ve atletizm branşı seçilişinin her şeyden önce bünyeye uygunluğu aranmaktadır.

Diğer taraftan hatırda bulundurulması ve asla unutulmaması gereken husus; şampiyonluk kazanmaktan ziyade atlet komple hüviyeti daima muhafaolmalıdır.

Bir genç eğer atlet komple olursa; çalıştığı ve faaliyetini tekzip ettiği müddet içinde muvaffakıyete ulaşmamasına imkân yoktur.

Umumiyetle üç kısmda mütalea edilebilecek atletizmin muhtelif branşları şöyle sıralanabilir:

I — Koşular:

(a) Sürat koşuları.

100, 200, 400 metreden ibaret olan bu koşularda resmî olarak 1922 tarihinde tesis edilen ilk Türkiye rekorunun ve rekortmen atletlerimizin isimlerini sıra ile bildiriyorum.

100 metre: Şekip (11 saniye 6/10)

200 metre: Adil Giraz (26 sanive)

400 metre: unvan (1 dakika 2/10 saniye)

(b) Mukavemet koşuları.

1 — Yarı mukavemet 800 ve 1500 metre.

800 metre: Rahmi (2 dakika 16 saniye)

1500 metre: Salahattin (5 dakika 6 salise)

2 — Mukavemet 5.000, 10.000 ve maraton

5.000 metre: İsmail (18 dakika 28 saniye)

10.000 metre: Hakkı (45 dakika 11 saniye)

Maraton 42 kilometre 195 metrelik çok uzun mesafe mukavemet koşusu olup bu yarışta rekor ve rekortmen kabul edilemez. Şu kadar ki bu müsabakada birinci gelen, daha önceki müsabakalarda birinci gelenden daha az zamanda yarışı bitirse dahi; rekor yerine (en iyi derece) rekortmen yerine de maraton şampiyonu) denir.

Bu mesafeyi 42195 metre olarak 1938 yılında ilk defa Şevki Koru koşmuş ve Belgrad'da 2 saat 55 dakika 38 saniye ile Balkan yarışmalarında üçüncü olmuştur.

(2) Mânialı koşular.

110, 400 ve 3000 metre.

110 metre mâniah: Şekip 20 saniye 2/10)

400 metre mâniali: Bu yarışın rekoru 1932 de Ziya tarafından 1 dakika 8 saniye) olarak tesis edilmiştir.

II — Atlamalar:

(a) Yüksek atlama

1922 de tesis edilen rekor ile rekortmenlerin isimleri şunlar:

Yüksek atlama: Nail (1. metre 27 santim)

(b) Uzun (Tek adım) atlama: Fahri (5 metre 82 santim.

(c) Üç adım atlama: 1923 senesinde Nihat (11 metre 92 santim)

(d) Sırıkla atlama: 1922 senesinde A. Rıza (2 metre 97 santim.)

III — Atmalar:

(a) Gülle atma: 1922 senesinde Ekrem (11 metre 26 santim.)

(b) Disk atma: 1922 Ünvan (33 metre 70 santim)

(c) Çekiç atma: Balkan oyunlarında (42 metre 65 santim).

(d) Cirit "mızrak" atma: 1922 de Rıza (35 metre 56 santim.)

BIR FILMDE NE KADAR HAREKETSIZ RESIM VARDIR?

Film rulosu, hareketsiz resimlerden vücut bulmuş bir diziden ibarettir. Bu resimlerden herbiri, kendinden önceki resimde görülen hareketin biraz gelişmişini göstermektedir. Fakat projektör onları birbiri arkasından o kadar hızlı aksettirir ki gözümüze bir tek devamlı hareket olarak gözükürler.

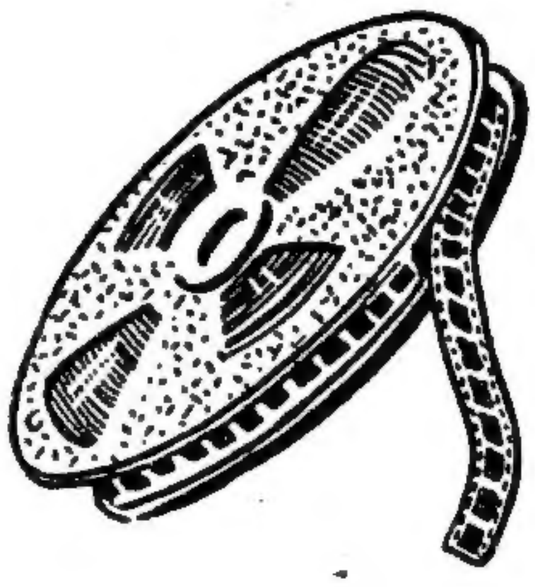

Hareketsiz resimler birbirlerini saniyede yirmi dört adet gibi büyük bir hızla kovalarlar. Bu hesaba göre bir dakikalık film, 1.440 tanelik bir resim selidir. Bir saatlik sinemada 85.000 hareketsiz resim görürüz: bir buçuk saatlik normal film ise 130.000 hareketsiz resimden ibarettir.

Film sıkıcıysa, ayrı resimleri saymağa yeltenecek yerde, şöyle bir kestirmeniz daha doğru olur. Zira saniyede yirmi dört adet gibi müthiş bir hızla akan resimleri saymak nasılsa imkânsızdır.